BRABANT STRIP *MAGAZINE*

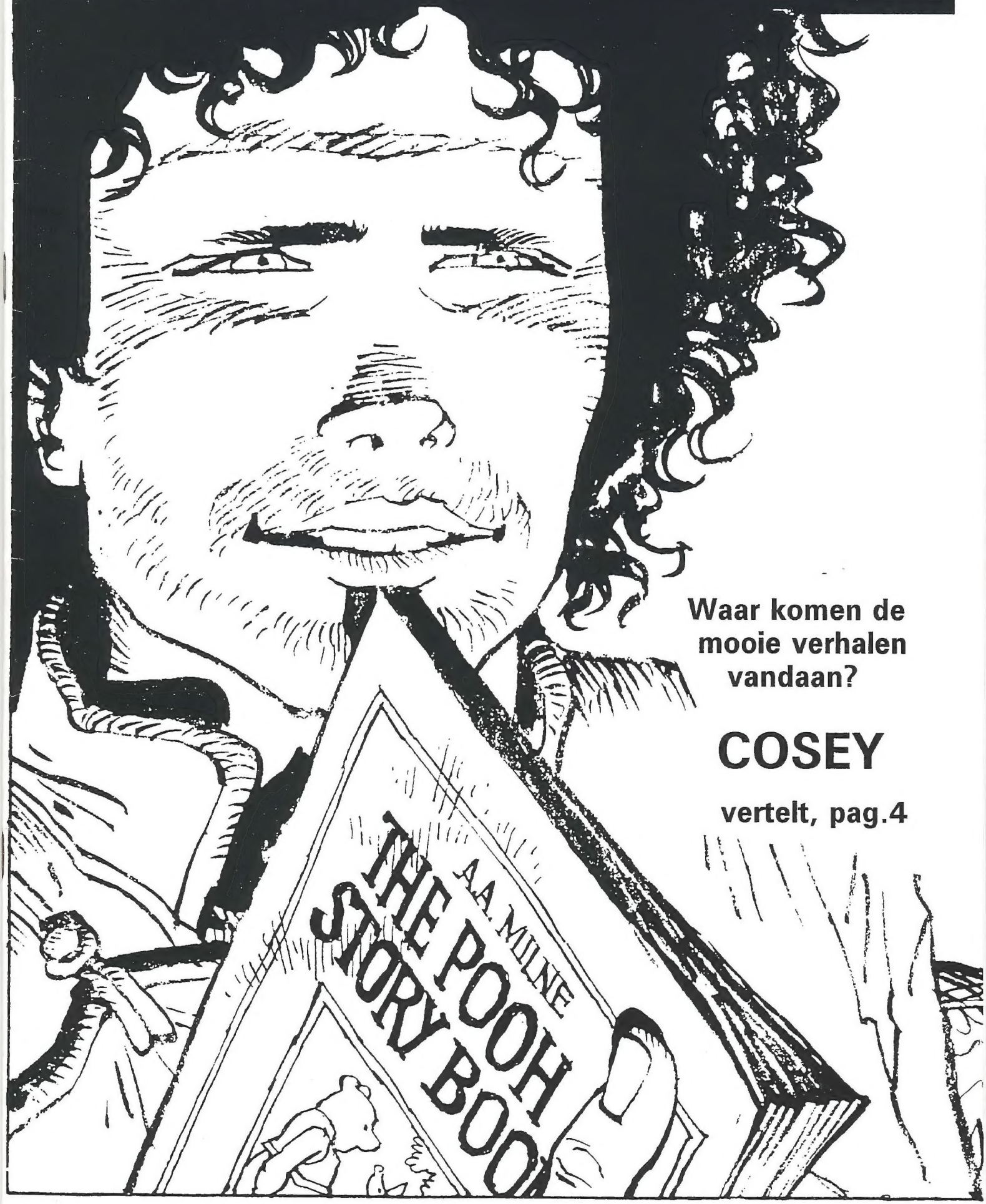

Waar komen de mooie verhalen vandaan?

COSEY

vertelt, pag.4

nr. 34 januari 1996

BRABANT STRIP MAGAZINE

Het Vlaamse stripinformatieblad,
een uitgave van Brabant Strip,
vereniging van stripliefhebbers.

Redactieadres:
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel: 052/30.50.40

Lidgeld 1996:
(B): 600fr., nr.979-7702011-22

(Nl): 37,50 Nlg, Giro 7164404
(t.a.v. Henk Zonsveld
Meilag 38, 1619 XX Andijk).

INHOUD

Cosey 4

Rariteiten 22

Nieuwsbrief 29

De Veiling 30

voorplaat:
Jonathan leest Winnie The Pooh (uit: *De blauwe verte tussen de wolken*) © Lombard.

REDACTIE

Jean Smits, Frank Huygens, Yves Kerremans, Wim Cludts, J.P. Legein, Willem Gay, Bart Persoons, Wim Huygens.

Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken.

Overname van artikels, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever.

Still crazy after 100 years

Dit jaar vieren we het honderdjarig bestaan van de strip. Het gaat hier weliswaar om de *Amerikaanse* strip, en dan nog de krantenstrip mét tekstballon. Het jaartal biedt dus stof voor discussie: in 1896 verscheen **The Yellow kid** voor het eerst in de krant, en de "kid" wordt beschouwd als het eerste moderne beeldverhaal met tekst in de plaatjes. Daarmee wordt wel voorbij gegaan aan de oorsprong van het beeldverhaal: in de 15° eeuw al werden in Europa "volksprenten" verspreid, beeldverhalen met tekst onder de plaatjes. Zijn de verhalen met ondertekst van Eric de Noorman, Tom Poes e.v.a. dan geen strips? In de 19° eeuw werden hier (vòòr 1896) ook al modernere "tekenverhalen" in bladen gepubliceerd.

Maar kom, tenslotte zijn verjaardagen als deze vooral een kwestie van goed afspreken, en het is geen slecht compromis. Het belangrijkste is toch dat we opnieuw een heel jaar kunnen feesten. Het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal neemt in deze het voortouw: in de nieuwste **Imago** vind je een prima jaarkalender met een overzicht van kleine en grote evenementen, en die is nogal breed uitgevallen. Omdat het B.C.B. daardoor geen plaats over had voor de eigen activiteiten, publiceren we op pagina 3 graag hun tentoonstellingskalender. Dat doen we meestal in ons januarinummer.
Ga vooral eens kijken.

De roots van de Amerikaanse strip liggen dus in Europa. Dit jaar zullen we eens uitpluizen op welke manier die Amerikaanse strips op hun beurt de evolutie van de Europese strip beïnvloed hebben.

Cosey vertelt deze maand alvast over *zijn* "Amerikaanse" strips.

* *Krazy Cat*

Agenda

4 februari **Vlaardingen.**
Stripbeurs in de Lijnbaanhal vanaf 9u. info: 010-4742916

11 februari stripbeurs **Nieuwenrode.**
In de Oude Pastorie, 11u.
info: 015/71.20.60
Hec Leemans signeert om 14u.

9/10 maart **Wilrijk.**
8ste Stripbeurs van 't Vlaams Stripcentrum. info: 03/827.44.26

10 maart **Breda**
Turfschip, boekenbeurs om 10u.
Entree-**korting** met blauwe kaartje uit dit nummer!
info: 0413-342009 (na 19u.)

16/17 maart **Brugge.**
Brugse Stripbeurs '96 in het Boudewijnpark, met tentoonstelling van originele tekeningen: "De pioniers van het weekblad Kuifje". Tekenaars, o.a. Hec Leemans en Erik (Jim Lont), signeren vanaf 13u. Wegwijzers volgen vanaf de autostrade. info: 050/38.35.78

31 maart stripbeurs **Opwijk.**

31 maart **Boxtel (NL).**
9° Suske en Wiske verzameldag met verzamelbeurs.
Paul Geerts signeert vanaf 11u.

28 april **6° BRABANT STRIP RUILBEURS.**
Zaal Het Bad, Leuven, 13u.
Vlakbij het station.
Met veiling. Leden gratis.

18 mei **Den Bosch.**
4° Grote stripbeurs in de Brabanthallen, 250m., vanaf 10u.
Gratis toegang voor leden van Brabant Strip. info: 040-2521009

19 mei **Eindhoven.**
Boeken & Stripbeurs in de Kunstijsbaan, 10u.
0413-342009 (na 19u.)

20 juli t/m 11 augustus **Koksijde.**
11° Stripfestival.

28 juli **Koksijde.**
& 11 augustus **Koksijde.**
Ruilbeurs kerkplein, 10u.

TENTOONSTELLINGSKALENDER 1996

VAN 9 JANUARI TOT 7 APRIL ■■■

100 JAAR STRIPS IN DE U.S.A.

Brian Walker, zelf stripauteur en zoon van de beroemde Mort Walker, stelde een tentoonstelling samen onder de titel "The Sunday Funnies: 100 years of comics in American Life". Door zijn aktiviteiten, zijn beroep en zijn relaties kon Walker voor deze ekspositie een beroep doen op zeldzame, oude en belangrijke dokumenten uit privéverzamelingen. De kans om zo'n sublieme bloemlezing uit de Amerikaanse stripgeschiedenis nog eens bij mekaar te krijgen is dan ook bijzonder klein. Een unieke tentoonstelling die werd ingericht met de steun van de Ambassade van de V.S. te Brussel.
(Pedagogisch dossier beschikbaar)

VAN 9 APRIL TOT 2 JUNI ▼▼▼

HOMMAGE AAN DE ANTWERPSE DICHTER PAUL VAN OSTAYEN

De honderd jaar geleden geboren Antwerpse dichter is een monument van de Nederlandse letterkunde. Zijn korte, maar boeiende leven kreeg een plaats in het werk van Christian Verhaeghe en Ronny Maton.
In het kader van de eeuwfeestherdenking van de stad Antwerpen

VAN 16 APRIL TOT 26 MEI ●●●

CHALAND IN BELGIE

We hadden destijds een Fransman nodig om ons' eigen Atomium tot stripsymbool te promoveren... Yves Chaland was één van de koplopers van de zogeheten "Atoomstijl" die teruggreep naar het modernisme van o.m. Franquin, Will en Jijé uit de vijftiger jaren. Chaland bezocht ons land ook vaak en proefde er de sfeer van de Marollen, de Minervamotoren en karekollen.
Met Uitgeverij Champaka.

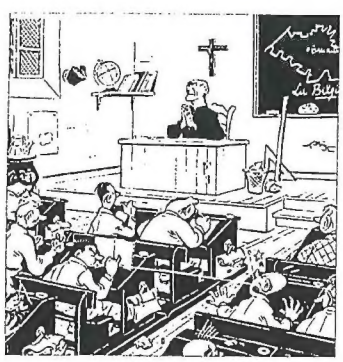

VAN 4 JUNI TOT 6 OKTOBER ✖✖✖

LUCKY LUKE IS 50 JAAR

Morris schiep 's werelds beroemdste poor, lonesome cowboy 50 jaar geleden, nadat hij zijn loopbaan begonnen was in een tekenfilmstudio. De serie werd één grootse parodie op de Westernfilms met tal van verwijzingen naar "Stagecoach" en andere klassiekers. Van de strip werden tekenfilms gemaakt en uiteindelijk ook een geakteerde film.
De link tussen 7de en 9de Kunst is m.a.w. nergens nauwer dan in Morris' Lucky Luke!
En ook grafisch graait Maurice De Bevere in de trukendoos van de film om zijn strips zo vitaal mogelijk te maken. Een Verjaardagstentoonstelling die méér doet dan 50 jaar achteruitblikken. (Pedag. dossier beschikbaar)

VAN 16 SEPTEMBER TOT 15 DECEMBER ◆◆◆

LE LOMBARD, 50 JAAR KREATIVITEIT

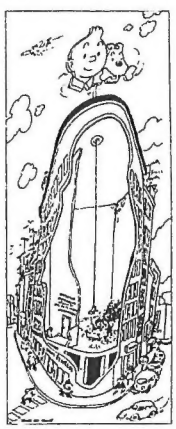

In 1946 werd uitgeverij Lombard opgericht en verscheen het eerste nummer van "Kuifje", het beroemde weekblad voor de 'jeugd van 7 tot 77'. Het kleine groepje auteurs dat de eerste nummers vulde, werd al gauw aangevuld met nieuw, fris talent dat doorheen de jaren bleef aankomen. Van Hergé tot Uderzo, van Tibet tot Dany, maakten meer dan 100 auteurs de geschiedenis van Le Lombard. Deze historische tentoonstelling wordt samengesteld met uitsluitend originele pagina's.

VAN 8 OKTOBER TOT 5 JANUARI 1997 ★★★

DE GEBOORTE VAN BLAKE EN MORTIMER, 50 JAAR GELEDEN

E.P. Jacobs hernam het door de Nazi's gecensureerde werk van Alex Raymond, "Flash Gordon" en kreëerde nadien, als opvolger "De U-straal". Twee strips uit de volle oorlogsperiode. Ook zijn eerste "Blake en Mortimer"-saga rond de "Zwaardvis" is een weerspiegeling van deze nog "warme" oorlog. In de vijftiger jaren wordt het oeuvre van Jacobs een afspiegeling van de Koude Oorlog en de daarmee gepaard gaande angstideeën.
Van "Flash Gordon" tot "Blake en Mortimer" via "De U-straal". De geboorte van een meesterwerk van de 9de Kunst tijdens en na de tweede wereldoorlog.
(expo, pedag. dossier)

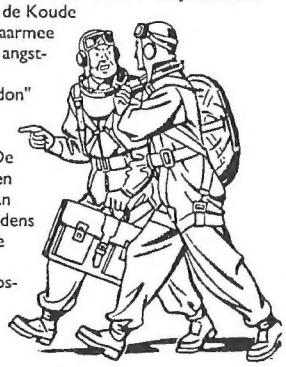

DE GEBEURTENIS

20 EN 21 SEPTEMBER

DE STRIPAUTEURS-RECHTEN

Internationaal colloquium door het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal met de medewerking van internationale juristen.

7 OKTOBER

EEUWFEESTPRIJS VAN HET STRIP-VERHAAL/ PRIJS DE LEEUW

Met de steun van Delhaize De Leeuw kent het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal jaarlijks een prijs toe aan jonge stripauteurs.

19 OKTOBER

DE OORSPRONG VAN HET STRIPVERHAAL: VOORLOPERS EN ONTDEKKERS

Internationaal colloquium met het Museum van Elsene, Het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal, Het Wilhelm Busch Museum van Hannover, het CNBDI van Angouleme, het National Cartoon Art Trust van Londen, het International Museum of Cartoon Art van Boca Raton (Florida, U.S.A.).

NATUURLIJK...

brengt HET BELGISCH CENTRUM VAN HET BEELDVERHAAL ook de volgende permanente tentoonstellingen :

• BIJ DE WIEG VAN EEN STRIP
• DE STRIP IN BEWEGING
• HET UITSTALRAAM VAN DE VERBEELDING
• HET MUSEUM VAN DE MODERNE STRIP
• DE SCHATTEN VAN DE SAINT-ROCH RUIMTE
• DE VICTOR HORTA RUIMTE

BELGISCH CENTRUM VAN HET BEELDVERHAAL
Zandstraat 20 - B. 1000 Brussel
tel. 32/2/219 19 80 binnenland 02/219 19 80
fax. 32/2/219 23 76 binnenland 02/219 23 76

Open elke dag (behalve op maandag) van 10 tot 18 uur.

1896 1996
100 JAAR STRIPVERHAAL

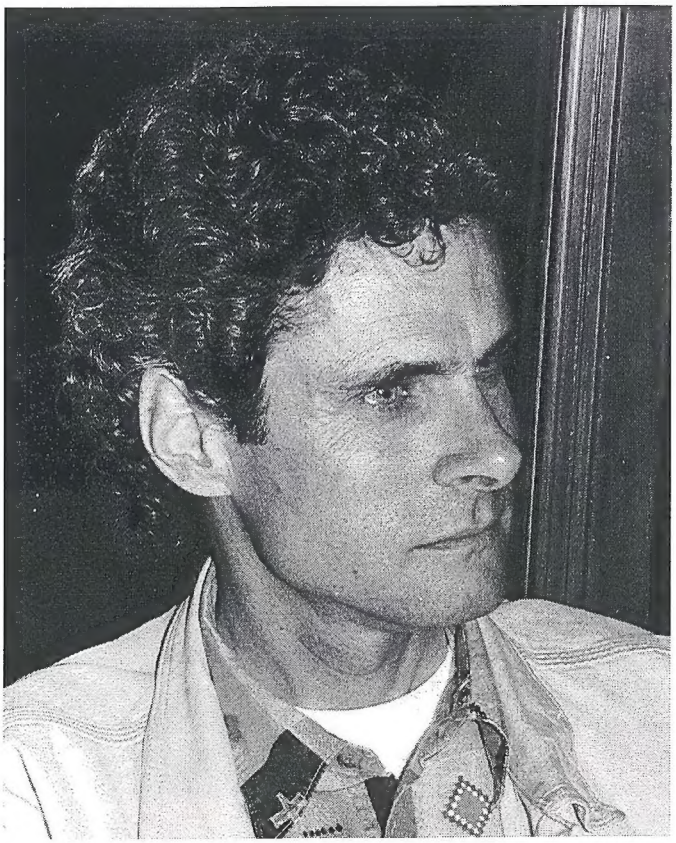

© *Dupuis*

Merry Christmas, May!

Cosey: "Ik ben gaan geloven dat de verhalen bestaan voor ik ze *bedenk*".

Het verschijnen van het nieuwste album van Cosey in de reeks **Vrije Vlucht** is een ideale gelegenheid om de schijnwerpers eens op deze man te richten. Cosey, in zijn aanvangsjaren een toptekenaar bij Lombard, is nu ietwat vergleden in de grauwe massa van de tekenaarswereld, en dit vast en zeker ten onrechte. Zijn tekenwerk heeft iets wat andere tekenaars en scenaristen moeilijk tot leven kunnen brengen.

Laat ons beginnen bij de prille jaren van vallen en opstaan. Geboren op 15 juni 1950 te Lausanne (Zwitserland) als Bernard Cosandai, later omgevormd tot het pseudoniem Cosey. Hij tekent reeds vanaf zijn kinderjaren, je hebt het in je vingers of je hebt het niet. Na de middelbare school schrijft hij zich in voor een vierjarige tekenopleiding om zijn tekenstijl verder professioneel te ontwikkelen. Tijdens deze opleiding ontmoet hij die andere Zwitserse tekenaar, Derib. Door deze ontmoeting kan Cosey onmiddellijk na zijn opleiding aan de slag bij Derib als duiveltje-doet-al. Hij vangt aan met het inkleuren van **Yakari, Go West, Attila** en zelfs enkele verhalen van **Buddy Longway**. Na een poosje wordt hem werk met meer verantwoordelijkheid toegeschoven. Hij gaat meewerken aan de tekeningen en aan alles wat met stripteken te maken heeft. Deribs invloed is goed herkenbaar in de eerste strips die Cosey in de daarop volgende jaren zal ontwerpen.

Vooral de strip **Pol Aroid** leunt sterk aan bij de vroegere Derib-stijl. Zo zien we een Buddy Longway-achtige figuur rondroetsen in onze hedendaagse tijd, gebruikmakend van een deltavlieger, een moto, enz. Na een tweetal Pol Aroid-verhalen schakelt hij resoluut over op een andere stijl. Derib heeft zijn Indianen op de wijdse prairie en Cosey tekent zijn **Jonathan** in de woeste, met sneeuw bedekte bergen.

De reeks scoorde in het begin geen hoge toppen. De lezer stond een beetje afwijzend tegenover deze strip, wist niet goed wat ermee aan te vangen. Er was immers geen echte aktie, geen werkelijke held, zelfs de bijfiguren fungeren als hoofdfiguren en van een plot waarbij alles goed op zijn pootjes terecht kwam was er ook al niet echt sprake.

Toch werd zijn werk na een tijd geappreciëerd. Waarom? Cosey maakt menselijke verhalen, verhalen die de mens tonen in zijn eenzaamheid, eeuwig op zoek naar het onbereikbare geluk, dat slechts in zijn geest bestaat. Verhalen over de ouder wordende mens die toch op gevorderde leeftijd nog gekke dingen wil uithalen en jong van geest wil blijven zoals in ***Orchidea****.*

Cosey's personages

"Ik heb het altijd moeilijk om over mijn personages te spreken, omdat ik bang ben dat ik ze dan zal herleiden tot een alledaags psychologisch verslag", zegt Cosey. "En ze zijn veel complexer. Ik ben ervan overtuigd dat je alleen een sterk verhaal kunt maken met sterke personages. Je moet ze laten leven en je moet ernaar kunnen luisteren. Dat is een vereiste als je van je personages geen marionetten wilt maken. Elke figuur van een verhaal zie ik als een mens van vlees en bloed. Hij of zij heeft een onbekende kant voor mij en die respecteer ik. Ik wil niet kost wat kost uitzoeken waar de figuur vandaan komt, of wat zijn motivering is. Zijn verleden is een deel van zijn verhaal. Dat geeft de persoon een rijke en complexe achtergrond. Daarom bouw ik de persoonlijkheid van de figuren ook in hele kleine stapjes op. Een té systematische voorstelling wil ik absoluut vermijden.

de nieuwste Vrije Vlucht

In dit verhaal is alles in de juiste plooi gevallen toen ik het idee kreeg van die geheime band tussen de twee vrouwen, die ze eerst uit elkaar heeft gedreven, om de band achteraf weer veel hechter te maken.
Het was niet de bedoeling om een verhaal te vertellen over een privé-detective of over een journaliste. Het moest gewoon een familiegeschiedenis worden, zoals *Orchidea.* Je leest weinig stripverhalen over familieverhalen. Zoals zo vaak gebeurt, ben ik me gaan interesseren voor twee vrouwen. Twee ontbrekende stukjes uit een puzzel. Ik krijg geregeld te horen dat ik vooral vrouwen teken. En ik kan het niet ontkennen: ik teken liever vrouwen dan mannen. Je vervalt bij mannen zo gauw in cliché's: de verleider... viriel en vervelend! Maar de klassieke schoonheden uit de stripalbums lijken meestal meteen op Barbie-poppen, en dat vind ik jammer. Geef mij maar échte personages, met hun onvolkomenheden... ook al zijn ze moeilijker op papier te zetten".

Herb en Minie, Tallulah's ouders

In Merry Christmas, May! vertelt Cosey het verhaal van Tallulah's familie.
"Hoe verder het verhaal vordert, hoe meer Minie, de moeder van Tallulah zich profileert. Ze is ervan overtuigd dat ze gaat sterven en wil daarom het grote geheim kwijt dat ze steeds voor haar dochter heeft bewaard. Al is dat natuurlijk alleen haar keuze geweest. Ik denk dat ze er niet zo'n bezwaar tegen gehad zou hebben om Tallulah de waarheid te vertellen, maar ze is nu eenmaal Minnie-de-stille. Om haar dochter beter te kunnen beschermen, of om te voorkomen dat die in de war zou raken? Wie zal het zeggen? Herb is net zo belangrijk als de andere personages, ook al zie je hem nooit. Een ongelikte beer die alle kinderen uit de streek zoete dromen bezorgde door zich te verkleden als kerstman. Een kleurrijke figuur met een groot hart, zielsgelukkig met zijn vrouwen en zijn dochters, maar onbekwaam om een keuze te maken. Ook al is hij vijf jaar dood, hij blijft een van de belangrijkste protagonisten van het verhaal.

De States en de sneeuw

Cosey toont Zwitserse en andere sneeuwlandschappen waarvan de koude uit het beeld straalt. Het is net alsof je lichaam blootgesteld wordt aan bijtende, kille wind. Zijn landschappen stralen een sfeer van oneindigheid uit. Je wordt er stil van en je voelt je wezenlijk aanwezig in de loop van het verhaal. Ja, als lezer wil je de verhaallijn soms beïnvloeden, maar jouw mening telt niet mee. Het nieuwe verhaal speelt opnieuw tegen een Noord-Amerikaanse achtergrond. Die voorliefde van Cosey troffen we al aan in de laatste verhalen van Jonathan, zoals Greyshore Island.

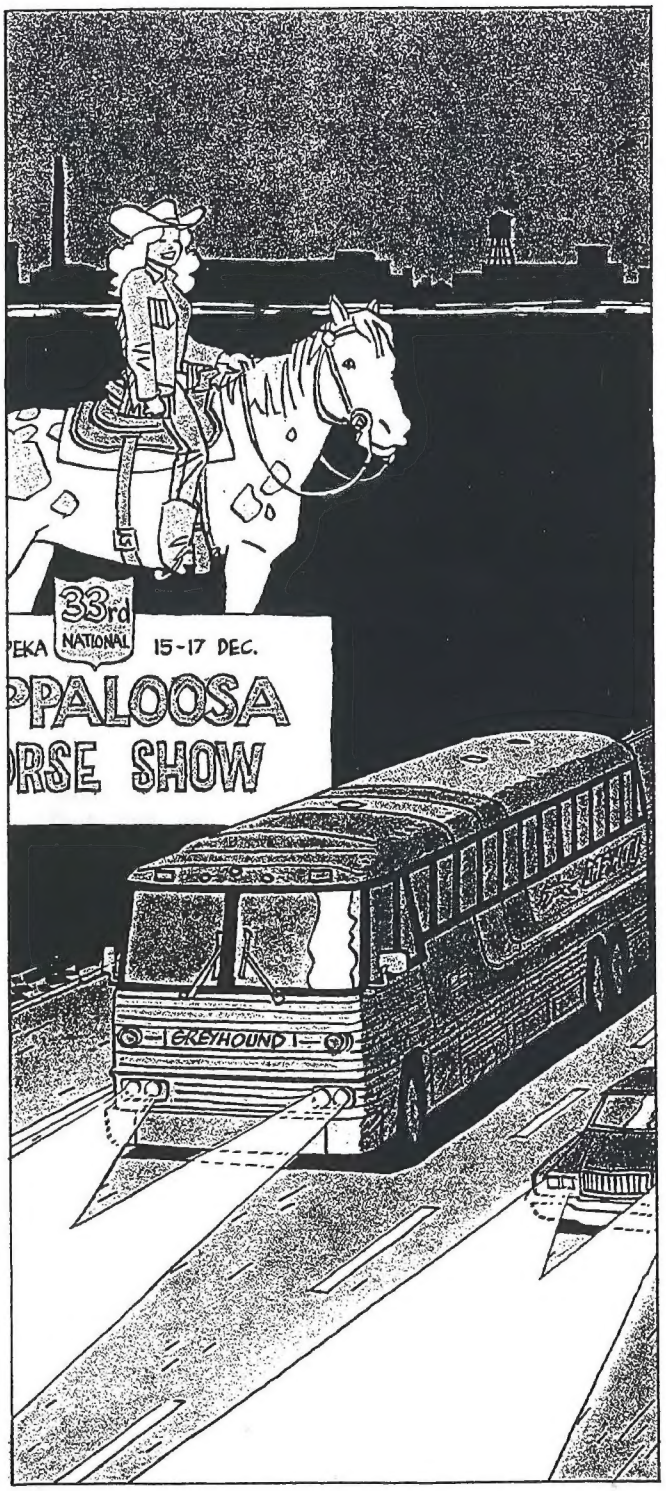

© Dupuis

"Bij *Merry Chistmas, May!* bestonden de decors en de personages al voor het verhaal er was. Eens te meer gebruikte ik de States als decor. Ik word er altijd opnieuw door geïnspireerd. Met Azië overkomt me hetzelfde. Enkele jaren geleden heb ik Colorado doorkruist en ik heb er uitstekende herinneringen aan overgehouden. Het was toen zomer, maar het leek me interessanter om dit verhaal in de sneeuw te laten spelen. De contrasten worden groter omdat ik sneeuw een heel sterk grafisch element vind. Misschien heeft dat wat te maken met mijn Zwitsers bloed. Maar het heeft geen zin om op zoek te gaan naar het stadje *Mize*. Ik heb het van A tot Z verzonnen met documentatie die ik elders vandaan had".

Het scenario van Cosey's filmpjes

Cosey maakt erg filmische verhalen, zowel qua tekenstijl als qua scenario. Zijn pagina's zijn niet conventioneel ingedeeld. Bij hem vind je ook niet de traditionele vier stroken terug, hierin zou zijn creativiteit beknot worden. Cosey's paginaindeling is zoals het getekende landschap: ruim en ontdaan van alle nutteloze, niet ter zake doende franjes. Een waar kunstenaar in de zin van het woord. Slechts weinigen leggen zoveel gevoel, leven, eenzaamheid en overlevingsdrang in hun schetsen en tekeningen. De meeste van zijn pagina's zijn meer kijkplaten, je voelt er als het ware de rust over je neerdalen. Zijn verhalen zijn herkenbaar en toch nodigen ze je steeds opnieuw uit om te lezen en te herlezen. Ze lijken zeer eenvoudig en toch bewerkt Cosey ze zeer intensief :

"Het schrijven van het scenario is altijd weer het meest pijnlijke en het meest mysterieuze facet aan een nieuw album. Ik weet van mezelf dat, als ik er genoeg tijd voor uittrek en hard werk, ik de platen kan tekenen die ik wil zien. Schrijven is veel moeilijker: alles hangt af van je inspiratie. Ik vertrek nooit van een centraal thema en ik volg ook geen analytisch schema. Al mijn verhalen zijn opgebouwd als een puzzel. Nooit ga ik de deur uit zonder een pen en een boekje op zak. Daarin schrijf ik grappige voorvalletjes of dialogen die ik later in beeld wil zetten. Alles wordt in de meest perfecte wanorde opgeschreven. Met de chronologie of met onderwerpen hou ik daarbij geen rekening. Pas in een tweede stadium zal ik proberen om alles te ordenen. Twee of drie sterke passages met passende personages houd ik uiteindelijk over. Daarmee probeer ik dan een verhaal op te bouwen. Dat is het werk waar ik het meest van hou: je zoekt een dialoog, bedenkt een repliek, zoekt een beeld en je probeert een emotie op te roepen. Afhankelijk van het moment trek ik één personage voor, of een ander. Dan amuseer ik me.
Als dat gebeurd is, leg ik alle stukken samen om een synopsis te schijven. Die zal als basis dienen voor het verhaal. Een gebrek aan samenhang of zwakke punten in de verhaallijn kan ik dan nog opvangen. Maar heel vaak zullen er nog belangrijke verschillen te zien zijn tussen synopsis en de definitieve versie. Ik moet af en toe ook een keuze maken. Dat is vaak moeilijk, soms zelfs pijnlijk! Het is al gebeurd dat ik wat vals probeer te spelen om toch een element te kunnen bewaren waar ik op gesteld ben. Maar meestal moet ik hard zijn en de knoop doorhakken. Dan gaan prentjes, dialogen, en soms hele pagina's er onverbiddelijk uit".

Het polijsten van de dialogen

"Als de synopsis klaar is, neem ik het volledige verhaal in me op. Dan begin ik aan de découpage in schijven van twee à drie pagina's. Nooit heb ik, voor ik aan een verhaal begon, het volledige scenario neergeschreven, uit vrees dat ik me dan stierlijk zou gaan vervelen. Ik wissel het werk graag af: dialogen schrijven, découpages maken, tekenen en opnieuw aan de teksten werken. Eén van de belangrijkste elementen in de creatie is het schrijven, herschijven en het polijsten van die dialogen. Dat is de enige manier om te vermijden dat je vervalt in literaire teksten, die vaak langdradig zijn en saai. Die wil ik dus niet in mijn werk.

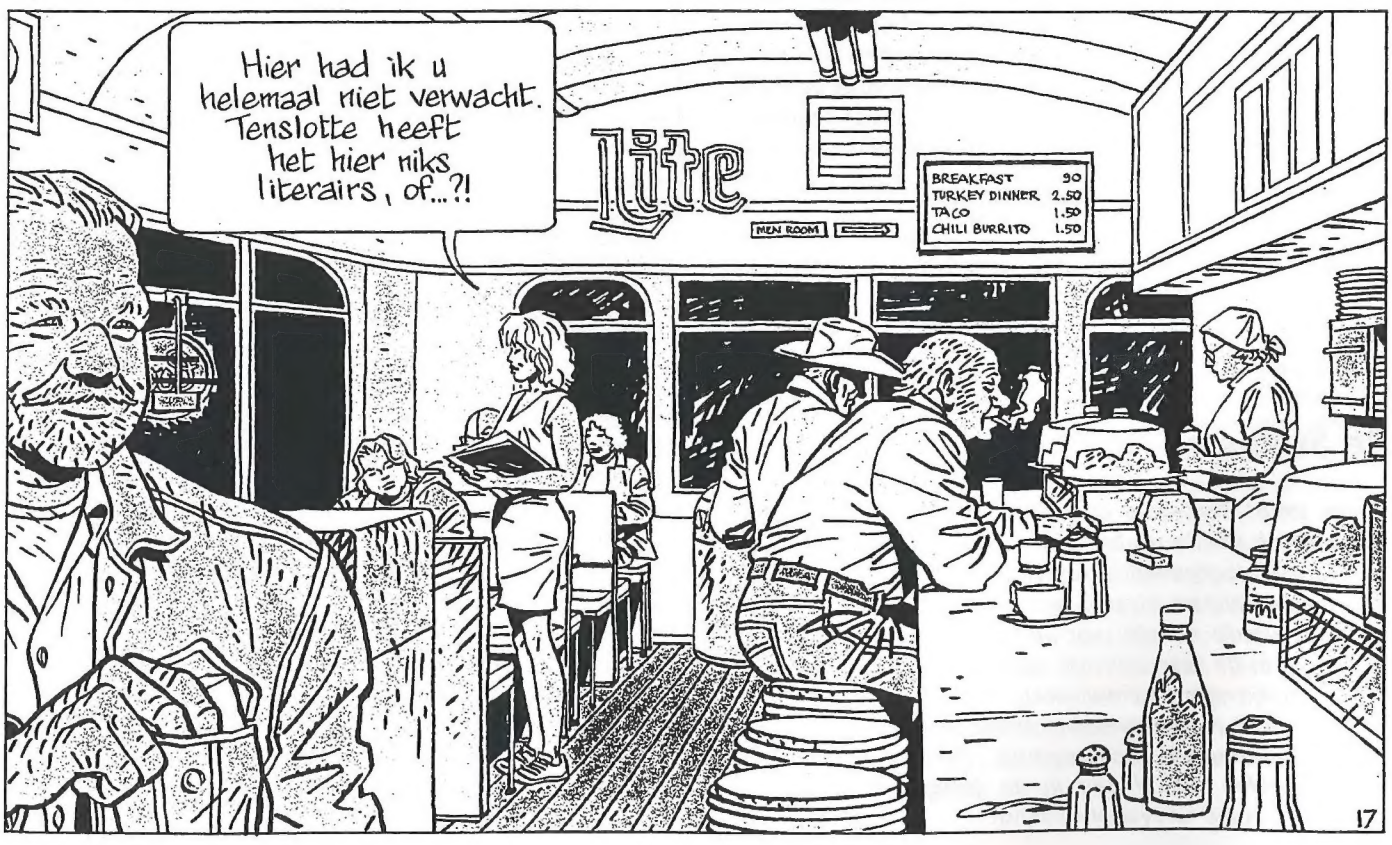

® Dupuis

Ik kan ze wel waarderen bij andere auteurs, maar het is niet mijn stijl. Ik ben in dat genre onbekwaam. De definitieve versie van de synopsis is een opeenvolging van scènes in dialoogvorm. En een dialoog opbouwen is net als muziek componeren. Ik ervaar het als een erg persoonlijk werk. Het is een schrijftechniek die me wakker houdt, alert".

haar dagboek gewoon verbrandt! De symboliek is veel krachtiger en de lezer kan het ook interpreteren als een overgang van het verleden naar het heden. Het is anderzijds niet zo dat ik op zoek ga naar symbolen. Ik wil niet elke reactie van elk personage helemaal gaan ontleden. De figuren zouden dan vast veel minder spontaan worden".

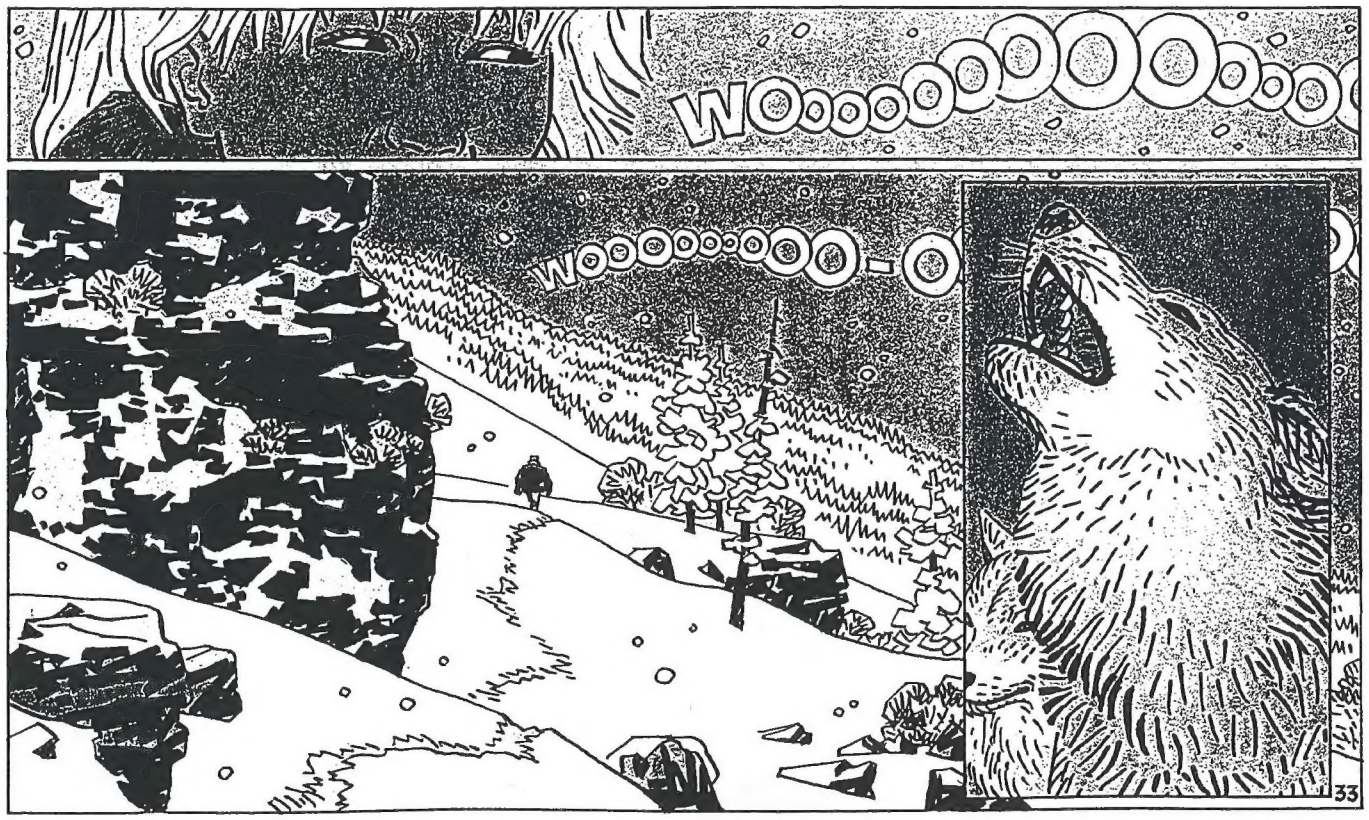

Echte mensen

Bij Cosey treden geen ruwe grootse helden op, maar mensen van vlees en bloed, klein tegen de oneindige natuur, groot in hun streven om anderen en zichzelf gelukkig te maken door kleine attenties die geen dank behoeven. Ze zijn eerder introvert, en drukken zich zelden uit in grote redevoeringen. De lezer leert best de details in de tekening "lezen", want het is weinig waarschijnlijk dat ze in dialoogvorm verklaard worden.

"Ik probeer gratuite en overbodige scènes te vermijden, ook al moet ik dan dingen schrappen waar ik op gesteld ben. Het verhaal moet altijd vooruit gaan, ook tijdens de realisatie ervan. Het gebeurt geregeld dat ik een scène -of soms hele pagina's- herschrijf om het verhaal leesbaarder of boeiender te maken.
Tallulahs dagboek is een goed voorbeeld. In de allereerste versie bewaarde ze dat dagboek zorgvuldig, om het aan het eind van het verhaal aan Juniper te geven. Dat zorgde voor een fysieke band tussen verleden en heden. Maar hoe verder het verhaal vorderde, hoe meer ik ging zien in de versie waarin ze

Oerverhalen

"Eigenlijk ben ik ervan overtuigd dat de verhalen al lang bestaan... dat ik alleen een tussenschakel ben. Ik herschijf het verhaal en ik probeer het te gebruiken, maar het leidt ook een eigen leven. Maandenlang zal het evolueren. Tot het album uiteindelijk helemaal klaar is.

Heel representatief in dat verband is de scène met de slee van de kerstman. Ik wilde de slee eerst door rendieren laten trekken, maar dat was onmogelijk. In de States leven namelijk geen rendieren. Hooguit wat herten. Daarna schreef ik de scène met de sneeuwstorm, waardoor Tallulah en Juniper plotseling worden geconfronteerd met wolven uit een dierentuin. En toen was mijn probleem opgelost. Het is natuurlijk perfect mogelijk dat in die dierentuin in de bergen ook rendieren zaten. Ik had dus de oplossing gevonden, en kon de slee door rendieren laten trekken.

En door dit soort anecdotes ben ik gaan geloven dat de verhalen bestaan voor ik ze *bedenk*".

De voorbije jaren heeft Cosey geen vaste reeks meer, Jonathan lijkt wel ingeslapen, en een nieuwe serie kondigt zich niet direct aan. Toch is hij nog steeds aktief, en vooral de ***one shot****-albums spreken hem aan. "One shot" wil zeggen dat moeilijker verkoopbare albums gebracht worden, meestal gericht op een beperkt publiek, waarvan het scenario of de hoofdpersoon nooit meer opnieuw gebruikt worden. Dat Cosey hierin een ware grootmeester geworden is, bewijzen zijn pareltjes in de serie* ***Verhalen en Legenden****, evenals zijn recentste strips in de serie* ***Vrije Vlucht*** *bij Dupuis.*

Hierna volgt een overzicht van zijn stripalbums gerangschikt naar jaartal van eerste uitgave.

Jonathan

Het eerste album verscheen in 1977 bij uitgeverij Lombard, de totale reeks beslaat 11 albums.
Eén album in luxe uitgave: *Neal en Sylvester*, uitgeverij Lombard, hc.

Jonathan is de mens op zoek naar zichzelf, die tot rust wil komen, ver van alle zorgen en beslommeringen. Doch nergens is de mens alleen, men kan niet zonder de anderen. Dit is duidelijk merkbaar in deze cyclus: naarmate Jonathan met zichzelf en de rest van de wereld in het reine komt, daalt hij verder af naar de voet van het Himalaya gebergte.

... EN DE BEEK ZEI OOK NIETS, WANT DIE VOELDE ZICH RUSTIG EN VREEDZAAM OP DIE ZOMERMIDDAG." TIGGER IS ECHT GOED" ZEI PIGLET.
H.B.
PAKHORA

© Lombard

De ontmoeting met *Kate* in album zeven geeft de doorslag: hij begeeft zich terug onder de mensen.
Voor Kate keert hij zelfs de Himalaya de rug toe, wat bewijst dat ieder mens zelf zijn eigen lot in handen heeft. Bij iedere Jonathan vermeldt Cosey welke muziek het best te beluisteren is tijdens het lezen van de strip.

Cosey kreeg voor zijn Jonathan-cyclus volgende prijzen en vermeldingen:
de prijs St-Michel van de beloften 1976; eervolle vermelding Plantijn Moretus-prijs 1978; grote prijs St-michel 1979; grote prijs St-Georges van de stad Bergen 1979; Minerve D'or Parijs 1981 en de grote prijs Alfred, conventie van Angouléme 1982.

Op zoek naar Peter Pan

Een dubbelalbum verschenen bij Lombard in de serie *Verhalen en legenden*, album 1 in 1984, album 2 (met wikkel) in 1985, hc. Later herdrukt in de *serie getekend*, eveneens bij Lombard.
Deze beide verhalen zijn de verzonnen biografie van James M. Barrie, beroemd geworden als de geestelijke vader van Peter Pan, een figuur ontleend aan de Griekse mythologie. Beide albums zijn een waar hoogtepunt in Coseys oeuvre. Vermeldingen voor deze albums: grote prijs van het publiek, stripconventie Parijs 1984; Soleil D'or strip 85, Sierre; Betty Boop Prijs voor het album van het jaar, Hyeres 1985.

Pol Aroid

In de Reeks Register verschenen in 1987 twee avonturen van Pol Aroid, een uitgave van de Gulden Engel, ongekleurd, hc. Deze strip werd getekend voor de Zwitserse krant *24 Heures*. Qua tekenstijl is deze strip het meest beïnvloed door Derib. Coseys figuren zijn hier ware Derib-figuren in een eigentijds jasje. De plot is echter je reinste avonturenstrip.

Reis naar Italie

Eveneens een dubbel-album, verschenen in de serie *Vrije Vlucht* bij Dupuis. Beide albums verschenen in 1988. Leven en dood liggen steeds kort bij elkaar. De ene dag is men vrolijk en opgewekt, de andere dag slaan verdriet en pijn ongenadig toe. Een thema dat steeds weerkeert in veel van Coseys scenario's.

Orchidea

Verschenen in de serie Vrije Vlucht bij Dupuis in 1990, hc. Het album verhaalt de zoektocht van drie kinderen (zelf al volwassenen) naar hun vader die verdween uit het ouderlingentehuis. Ieder hoofdpersonage heeft zijn eigen problemen, wat de onderlinge verstandhouding er niet beter op maakt. Een album met een verrassend slot.

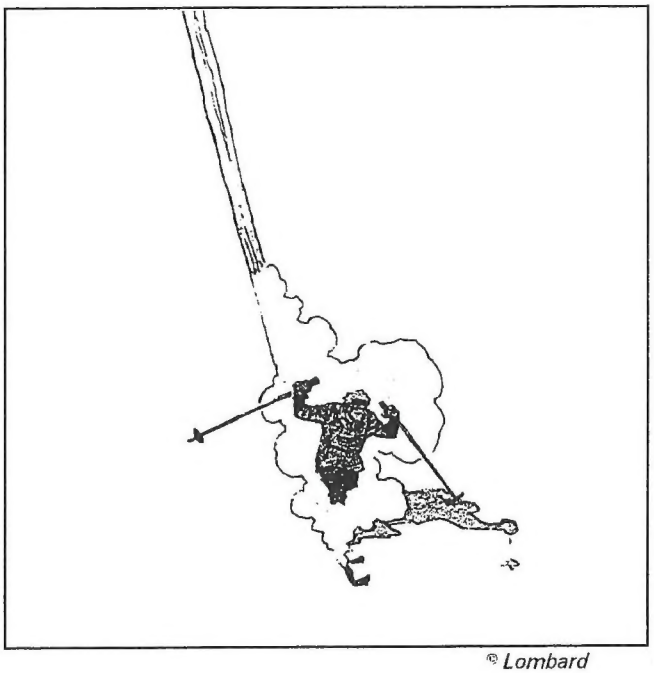

© *Lombard*

Saigon - Hanoi

Verschenen in de serie Vrije Vlucht bij Dupuis in 1992, hc.
Een eenzame Vietnam-veteraan, kijkend naar zichzelf in een TV-documentaire, wordt opgebeld door een onbekende. De sterkte van het verhaal ligt in de gesprekken en het feit dat de beide hoofdpersonen nooit met elkaar in aanraking zullen komen.

Zelie Noord-Zuid

Verscheen in de Serie Getekend, uitgave Lombard 1994, hc.
Volgens mij de grootste blunder uit zijn carrière. Cosey tekent hier een verhaal in opdracht van de Zwitserse organisatie voor ontwikkelingshulp. Juist dat beperkt zijn bewegingsvrijheid: het verhaal loopt voor geen meter. Te pas en te onpas moet de ontwikkelingshulp in beeld gebracht worden, wat geweldig storend werkt in het verhaal.

© LOMBARD

Prettig kerstfeest, May

Verschenen in de serie Vrije Vlucht bij Dupuis in 1995, hardcover. Er is een journalisten-editie op 225 ex.
Cosey slaagt er opnieuw in zijn lezers te verwonderen en te betoveren. Eens te meer staan de typische tekenstijl en zijn dominante gele en blauwe kleuren ten dienste van een heldere story boordevol emotie. Zoals in alle albums van Cosey primeert ook nu weer het verhaal. Een waar pareltje. *Willem Gay.*
Interview uit de volledige uitgave van het album, met extra katern. © *Dupuis. Met dank aan Erwin Cavens.*

Louis Melsenstraat 1
3000 Leuven

016/23 22 78

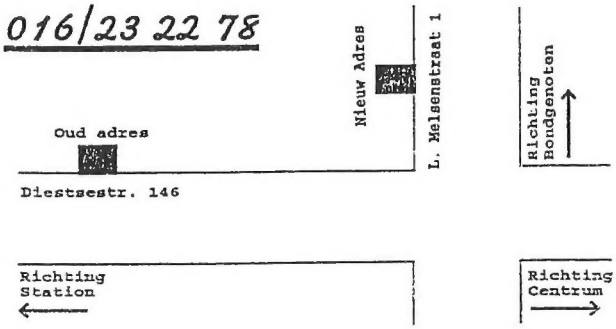

Open: maandag: van 13.00 uur tot 18.30 uur
dinsdag tot zaterdag: van 10.30 uur tot 18.30 uur
zon- en feestdagen: gesloten

STRIPWINKEL

HET „B"-GEVAAR

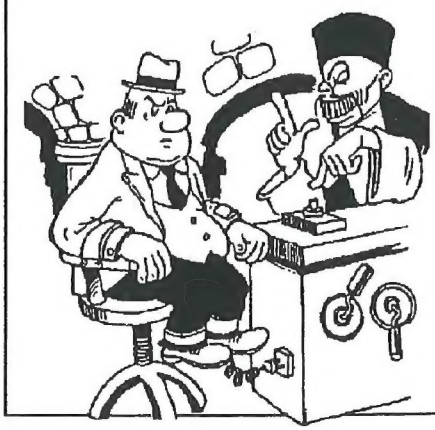

ERIK DENEYER

Greepstraat 15
1000 BRUSSEL
open maandag-zaterdag
10u30 - 19u00

tel-fax 02/513.14.86

WOEFKE

BOEKEN - STRIPS
CD - VIDEOFILMS

INKOOP - VERKOOP
STRIPANTIQUARIAAT

ANTWERPSESTRAAT 185,
2640 MORTSEL (ANTWERPEN)

tel. 03/449.15.60

Open: van 9 tot 18 uur.
Donderdag gesloten

STRIPWINKEL

BONTE

inrichter van de
BRUGSE STRIPBEURS

In het Boudewijnpark te St. Michiels
op 16 en 17 maart 1996

Heidelbergstraat 5
8200 BRUGGE 2
open van 13 tot 19u.
zondag en maandag gesloten.
Tel/fax: 050/ 38.35.78

copyright Standaard Uitgeverij, Antwerpen

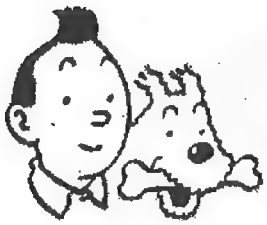

DE WERELD VAN HET WEEKBLAD KUIFJE - DEEL 11

1976-1979 door WIM CLUDTS

Het weekblad bestaat 30 jaar ! Voor deze gelegenheid tekent Tibet (in een gouden kooi) elke dag een bladzijde Rik Ringers, ***Het gouden Kuifje is gestolen****. De dag daarna verschijnt deze bladzijde in het Laatste Nieuws. Op 29 september 1976 wordt het standbeeld van Kuifje en Bobbie ingehuldigd te Brussel in aanwezigheid van Hergé. Het allereerste nummer wordt compleet herdrukt in het speciale verjaardagsnummer. De historische reeks* ***Jugurtha*** *wordt met succes overgenomen door Franz. Rosinski, een nieuw Pools talent lanceert in samenwerking met Jean Van Hamme de saga van* ***Thorgal****, een prachtig origineel tekenwerk.*
In 1978 verliest Kuifje 2 medewerkers : Paul Cuvelier bekend van Corentin, en André Beautemps, een jong talent dat nog tot volle bloei moest komen met de reeks Michael Logan. Het laatste verhaal ***De woeste mus*** *werd nooit voltooid.*

1. STRIPVERHALEN IN REGELMATIGE AFLEVERINGEN.

1976

Dani Futuro :	De ruimtetovenaar	7601 -> 03	Giménez
Toenga :	Ver over de bergen	7602 -> 17	Aidans
Jonathan :	En de bergen zullen voor je zingen	7603 -> 15	Cosey
Brik, Brak , Bernik , Mescaline en de anderen		7605 -> 07	Aidans
De Brokkenmakers :	Sabotage in Fort Tempest	7608 -> 19	Denayer
Tom Applepie :	De knalrode stier	7610 -> 22	Benn
Rorika :	Het onbekende land	7614 -> 19 en 7628 -> 33	Eric
Bernard Prince :	Doel Cormoran	7616 -> 26	Hermann
Karga :	Het zevende universum	7617 -> 27	Beautemps
Rik Ringers:	De klauwen van de onbekende	7620 -> 31	Tibet
Gaspard van Bazel :	De geldvreter	7620 -> 32	Desclez
Kuifje :	De sigaren van de farao	7620 -> 47	Hergé
Taka Takata	Taka Takata rebelleert	7623 -> 34	Jo-El
Chlorophyl :	De koninklijke cobra	7627 -> 37	Dupa
Dog Bull & Kid Ordinn :	De twee gezichten van Kid Ordinn	7627	Tibet
Brazil :	Quitte of dubbel voor Alak 6	7628 -> 39	Vance
Barelli :	De heer van Gonobutz	7630 -> 37	Bob De Moor
Schmakss :	De dolle douanier	7633 -> 42	Ryssack
De schaduw van de raaf		7638 -> 7702	Comes
Comanche :	Duivelsvinger	7640 -> 53	Hermann
Alex :	Het spook van Carthago	7640 -> 7703	Martin
Buddy Longway:	Het geheim	7640 -> 7701	Derib
Corentin:		7640 -> 7712	Cuvelier
Michael Logan :	De man die sterven zou...	7642 -> 51	Beautemps
Taka Takata :	De draak is pyromaan	7643 -> 7701	Jo -El
Clifton :	Dear Mr Wilkinson	7648 -> 7713	Turk
Alain Chevalier :	De rivalen	7652 -> 7712	Denayer

1977

Rik Ringers :	De vijand door de eeuwen heen	7702 -> 13	Tibet
Rorika :	Het masker van de koningin	7702 -> 9 en 7731 -> 39	Eric
Bob Morane :	Het rijk van de Gele schaduw	7703 -> 15	Vance
Roze Bottel :	De trompet van de stilte	7704 -> 24	Dany
Jonathan :	Blootvoets onder de rododendrons	7705 -> 19	Cosey
Corto Maltese :	In naam van Allah	7705 -> 11	Pratt
Chick Bill :	De 6° desperado	7710 -> 23	Tibet
Simon van de rivier :	De pelgrims	7714 -> 30	Auclair
Maarten Milaan :	IJs voor de maharadja	7715 -> 32	Godard
Leo Gwen :	De piraten van het zwarte goud	7715 -> 26	Hulet
Brokkenmakers :	Operatie mammoet	7716 -> 31	Denayer
Luc Orient :	Het aambeeld van de bliksem	7718 -> 32	Paape
Bernard Prince :	De narrenhaven	7721 -> 35	Hermann
Magellan :	De 2de dood van de farao	7719 -> 29	Gery
Guy Lefranc :	De poorten van de hel	7725 -> 40	Chaillet
Chlorophyl :	Plattelanders in de stad	7727 -> 38	Dupa
Corto Maltese :	Het laatste schot	7730 -> 35	Pratt
Buddy :	De eland	7731 -> 44	Derib
Rik :	Het mes op de keel	7732 -> 45	Tibet
Taka Takata :	Western in het Oosten	7736 -> 46	Jo-El
Tom Applepie :	Het rijk van de alligator	7739 -> 48	Benn
Corto Maltese :	Andere oorden ... andere avonturen	7738 -> 40	Pratt
Corentin 2 :		7741 -> 7810	Cuvelier
Alex :	Prooien voor de vulkaan	7743 -> 7806	Martin
Jonathan :	De wieg van Bodhisattna	7745 -> 7807	Cosey
Koene ridder :	De ruiters van de Apocalyps	7746 -> 7809	Craenhals
Chick Bill :	De dubbelziende helderziende	7747 -> 7808	Tibet
Chevalier :	Het monster in de sneeuw	7750 -> 7814	Denayer
Buddy Longway :	De winter van de paarden	7751 -> 7813	Derib

1978

Harlekijn :	Olifanten trompetten bij dageraad	7803 -> 24	Dany
Sectie R :	De Anderlechtenaar	7804 -> 10	Reding
Rik Ringers	Hallali voor Rik Ringers	7809 -> 22	Tibet
Maarten Milaan :	Adeline of het einde van de nacht	7811 -> 26	Godard
Maggelan :	S.O.S voor de president	7811 -> 15	Geri
Dommel :	De corrida van de gehelmde nijlpaarden	7813 -> 28	Dupa
Bob Morane :	In de greep van de pad	7814 -> 29	Vance
Chick :	Het huis van de sterkste	7815 -> 24	Tibet
Yakari :	Nana Bozo	7820 -> 34	Derib
Sectie R :	De mundialman	7823 -> 26	Reding
De Brokkenmakers	...tegen de brokkenmakers	7824 -> 28	Denayer
Jonathan :	De blauwe verte tussen de wolken	7827 -> 41	Cosey
Clifton :	Zeven dagen om te sterven	7828 -> 44	Turk
Rik Ringers:	Operatie 100 miljard	7830 -> 44	Tibet
Toekie de toekan		7830 -> 39	Dupont
Simon :	City NW nr. 3	7835 -> 49	Auclair
Go West :	De andere oever	7839 -> 45	Derib
Udolfo :	Het horloge met de 7 robijnen	7841 -> 50	Paape
Maggellan :	IJsbergen in de woestijn	7843 -> 52	Geri
Chick :	Kop tegen de muur	7843 -> 7901	Tibet
Taka Takata :	Op de science-fiction toer	7845 -> 7904	Jo-El
Lefranc :	Operatie Thor	7846 -> 7908	Chaillet
Buddy :	Vuurwater	7848 -> 7909	Derib
Corentin :	De magische dolk	7850 -> 7915	Cuvelier

1979

Bob Morane :	De keizer van Macao	7904 -> 17	Vance
Alain Chevalier :	De aanslag bij formule 1	7905 -> 19	Denayer
Comanche :	De sheriffs	7905 -> 20	Hermann
Chlorophyl :	De spoorwegpiraten	7909 -> 24	Macherot
Alex :	Een kind van Athene	7910 -> 17 en 7951 -> 8003	Martin
Rik Ringers :	De geest van de alchimist	7913 -> 26	Tibet
Cannon Ball Carmody		7918 -> 32	Leonard Stone
Jonathan :	Douniacha lang geleden	7920 -> 34	Cosey
Bernard Prince :	De val met de 10000 spiesen	7922 -> 33	Dany
Chick Bill :	Sheriff te koop	7925 -> 34	Tibet
De ravottersclub :	Vakantiekoningen	7926	Tibet
Yakari :	De grizzly	7927 -> 38	Derib
De Brokkenmakers :	De helse corrida	7929 -> 43	Denayer
Jason Drum :		7930 -> 35	Gil Kane
Bruce J. Hawker :	De ingewanden van de H.M.S Thunder	7933 -> 36	Vance.
Bruce J. Hawker :	Koers Gibraltar	7937 -> 48	Vance
Chick Bill :	De goudmijn van Dog Bull	7939 -> 47	Tibet
Bob Morane :	Operatie wolf	7939 -> 8002	Coria
Maarten Milaan :	Het kind van de horde	7944 -> 8006	Godard
Clifton :	Hartkloppingen	7948 -> 8008	Turk
Buddy Longway :	De eerste jachten	7949 -> 8004	Derib
Yakari :	De brandende sneeuw	7951	Derib

2. EXTRA LANGE AFLEVERINGEN.

Jugurtha :	De nacht v/d schorpioenen	7611-13-14-15	Franz
	De gewonde leeuw	7618-19	
	Het eiland van de opstanding	27-28-32-38	
	Het meisje uit het Noorden	42-43	
	De oorlog van de 7 heuvels	7701-6-12-14	
	De verwoesting van Rome	7718-28	
	De steppewolven	7741-44-48	
		7802-11-15	
Kruidje-roer-me-niet :	Wat een stunt	7704-5-34-38	Renoy
	Een doofstomme rijder	7750	
	Het goudpoeder	7817-24	
Thorgal:	De ijskoninging	7712-17--32-36-43	Rosinski
	Het eiland der bevroren zeeën	7816-21-26-30-36-42	
	Een hof van Eden	7901-2	
	Drie grijsaards in het land van Aaran	7924-29-32-36-40-44	
Domino :	Tegen Justicias	7720-27-37-42-45-46	Cheret
	Op vrijersvoeten	7950-52-8003-7	
Bruno Brazil	Dossier Bruno Brazil :	7729	Vance
Sectie R :	Indiaanse tekens	7733-35-49-50-51	Reding
De zoon van de wolf :		7828-35-40-44-49	Eric
Michael Logan :	De woeste mus	7834	Beautemps
Xan :	Het goud van de dood	7833-38-43-48-52	Pleyers
Hyperion :		7910-15-19-23-27-31	Franz
Vega :		7820-7846-7906-18-35-36-41	Coria
Robin Hoed	30 Jaar voor de sheriff of de taart van Troje	7640	Turk

3. KORTE VERHALEN

De zwarte ridder :	7814-23-7902-13-38-41-51	Cicuendez
Mr Magellan :	7607-20-39-41-48	Geri
Corto Maltese :	7609-10-19-20-21-22-30-31-35-36-37-38-49-50	Hugo Pratt
Sectie R :	7624-25-26-33-34-35	Reding
Wakkie de wasbeer :	7627-40-46	Bedu
Cedric	7606	Ferry
De 2 heemskleinkinderen	7640	Jo-El Azara
Oscar de dromer	7602-4	Detris
Kronieken van de zwarte griffioen	7601-4-8-10-36-39-44	Dezclez
Rififi :	7601-14-15-17-21-23-24-27-32-38-39-42-43-44-45-49-52-53	
	7707-11-21-23-27-29-33-35-36-41-45-48-49-7812-26	Mouminoux
Jari :Jonge tenniskampioenen		Reding
Een fabelachtig leven :	7923	Tibet
30 Jaar historie	7640	Dupont en Steven
Van paarden en mensen :	7645-48-7702-7-10-24	Forton

4. GAGS.

Dommel	7601 -> 7952	Dupa
Roodoog	7601 -> 7952	Gordon Bess
Robin Hoed	7601 -> 6 -> 7952	Turk
Catterina	7602 -> 7643	Hulet
Knipoogje	7604 -> 7644	Ernst
Prosper	7603 -> 7653	Ploeg

5. VOORPLATEN.

Aidans:	7602
Andreas :	7847
Auclair :	7771-7835
Beautemps :	7618-42-7834
Benn :	7615-7739
Bess :	7615-53
Bob De Moor :	7630
Bren :	7614
Cheret :	7720-37
Comes :	7638
Coria :	7805-7907-39
Cosey :	7603-7705-7827-7920
Craenhals :	7746
Cuvelier :	7647-7741-7850
Dany :	7607-7704-17-7803-7922-46
Denayer:	7608-13-52-7707-16-7824-7905-29-
Derib :	7645-7731-42-51-7820-44-48
	7927-49-52
Dezclez :	7622
Dupa :	7604-36-46-51-7727-40-50
	7804-13-36-7928-50
Dupont :	7612-7829-37
Eric :	7617-7947
Ernst :	7849-7926
Ferry :	7808-7942
Franz :	7611-32-7706-44-7915
Geri :	7639-7713-19-7843-7919
Gil Kane :	7930
Godard :	7715-7811-7944
Hergé :	7601-5-20-26-40-7701-21
	7810-12-22-31-51-7903-2-14
Hermann :	7616-44-7722-7906-12
Hulet :	7842
Jo-El :	7623-49-7736-7845
Macherot :	7909
Martin :	7641-7725-43-7910-17
Paape:	7718-7841
Pleyers :	7833
Pratt:	7619-7730
Reding :	7624-7733-49
Renoy :	7738-7945
Ryssack :	7633
Tibet :	7606-21-25-27-34-50-7702-8-11-32
	7809-30-7913-25-38-
Turk :	7609-31-48-7734-48-52-7828-52-7936-48
Vance :	7628-35-7703-9-29-7814-7904-33
Vandessel :	7637
Wally :	7829

3de stripbeurs

11 februari 1996

Vanaf 11 uur

in het Cultureel Centrum
De Oude Pastorie
te NIEUWENRODE
(KAPELLE OP DEN BOS)
Kerkstraat 24 • 1880 Nieuwenrode

Vanaf 14 uur:
Kinderrommelmarkt

Inlichtingen:
015/71.20.60 (stripbeurs)
015/71.02.53 (Kinderrommelmarkt)

HEC LEEMANS signeert

6. HISTORISCHE VERHALEN

7833 : Fernando de trouwe prins
7835 : Atlantis
7904 : De piraat van Macao
7709 : De nacht der Bikbasjis
7714 : De kroning van koning Arthur
7716 : Op de hellingen van de dood
7718 : Storm in de zon
7721 : De dode leefde nog
7727 : De vleugels van de dood
7738 : De put der offers
7805 : Bezoekers in de storm
7812 : Jan zonder land
7816 : De schipbreuk van de Kent
7821 : Hoe een paus verkozen wordt
7829 : Grappige vogels
7713 : P.P. Rubens
7719 : James Brooke
7815 : Gipsy Garden
7824 : Ford en de film
7830 : Een barbarenkoning
7848 : De ponyexpress
7820 : Een indiaan beweert koning van Frankrijk te zijn
7849 : Het monster van Loch Ness
7710 : Ivo Van Damme
7811 : Geschiedenis van de luchtvaart
7831 : Het was satan
7845 : De groene mannetjes
7904 : Mutsuro
7648 : De sage van China Polly
7808 : Bruceles
7736 : De zaak Calas
7726 : Aanslag op Napoleon

7. Advertenties, albumreclames, reclamebijlagen, speciale nummers, enz...

7609 : Suske en Wiske : *Toffe Tiko* ; De Beukelaer, voor 24 Zip of 48 Junior omslagen met briefje van 20 fr.
7638 : De avonturen van Hergé : *Ik Kuifje* , film vanaf 7 oktober in de bioscoop.
7634 : Een kwartetspel van Suske en Wiske : gratis een spel van 32 kaarten voor 24 Zip of 48 Junior omslagen met briefje van 20 fr.

7701 : Albums :

Comanche	: de opstand
Michel Vaillant	: San Francisco cirkus
Chick Bill	: de spookranch
Clifton	: Sir Jason

7717 : Zes puzzels, waaronder één van Suske en Wiske, voor 12 Zip of 24 Junior omslagen + postzegel 6,5 fr.

7743 : Albums:

Buddy Longway	: het geheim
Comanche	: duivelsvinger

7748 : Denderend ! Folder,
de nieuwe folder van de Lombard uitgaven.

Dommel	: Uit het beste vat
	+ beroemde Dommels
Jonathan	: Weet je nog Jonathan?
	: en de bergen zullen voor je zingen
Jughurta	: De prins van Numidie
	: De Keltiberische helm 80 fr
Brokkenmakers	: Hoogspanning
	: Sabotage in Fort Tempest

7837 : Afscheid van Paul Cuvelier
7902 : 50 Jaar capriolen aan de ketting : Kuifje story
7939 : 25 Jaar chick Bill

Speciaal bestemd voor

fans van Vance

De verbeelding van onze leden kent geen grenzen. Zo droomt Michel van Merriënboer, een Nederlands lid, al een hele tijd van een William Vance-fanclub. Uiteraard steunen we zijn plannen voor 100%.
Hierbij alvast een eerste bijdrage voor de Vance-fans:

Nieuws van het Vance-front!

* Naar alle waarschijnlijkheid komt er medio 1997 een fanclub. De naam van het clubblad staat al vast, dat wordt namelijk **RUN OUT**. Samen met de heer Van Cutsem ben ik de mogelijkheden aan het bekijken. Het staat nog niet helemaal vast hoe het er uit komt te zien, daarom sta ik open voor suggesties.

* In 1996 komt er allereerst een nieuwe **Bruce J. Hawker** uit. Vervolgens komt in maart het eerste deel uit van een special over **XIII**, "The mystery", die 64 pagina's gaat tellen. Het boek behandelt de achtergrondinformatie van de hoofd- en bijfiguren van het hele oeuvre. Tekeningen worden afgewisseld met foto's, niet zoals bij Ramiro en Hawker. Verderop in het jaar komt deel twee uit, eveneens 64 pagina's. De kans is klein dat in 1996 deel twaalf van XIII uitkomt.

* Thomas Opsomer heeft een studie gemaakt over de wapens in **XIII**. Het is een mooi verslag geworden, en aangezien ik voor mijn werk met wapens te maken heb, kan ik stellen dat het de moeite waard is om te lezen. Een copie is bij hem te bestellen door 150bfr. over te maken op rekeningnummer 405-0116151-73 met vermelding "wapens in XIII". Dat dekt voor hem de reproductie- en verzendkosten. *Michel van Merriënboer*

In memoriam ARTHUR PIROTON

Op de valreep bereikte ons nog dit droeve nieuws: op maandag 22 januari overleed Arthur Piroton op 64-jarige leeftijd. Zijn bekendste en meest succesvolle reeks is weliswaar *Jess Long*, waarvoor Maurice Tillieux de beste scenario's leverde. De FBI-agent trad voor het eerst op in *Robbedoes/Spirou* in 1969, en binnenkort verschijnt album 21 bij Dupuis. Piroton tekende echter al sinds het eind van de jaren vijftig voor het blad. Zijn naam duikt voor het eerst op in 1959: in nummer 1090 tekende hij een eerste verhaal van *Oom Wim, De thuiskomst van de "Anne Marie"*. In 1962 start hij een eigen reeks, *Michel en Dick*, avonturen van jongens en modelvliegtuigen. Tot 1968 verschijnen 11 verhalen in het weekblad, en slechts één, *De grote raid*, kent een albumpublicatie in 1963. Andere creaties van Piroton zijn *Piet Paulsen*, *De Laagvliegers*, en ook de eerste avonturen van *De Krobbels,* die hij samen met Deliège maakte. Voor deze geslaagde humoristische thriller stapt hij eventjes af van zijn realistische stijl, zijn specialiteit.
Piroton zal ons dan ook bijblijven als de tekenaar die in de jaren zestig en zeventig *Robbedoes* een meerwaarde gaf met zijn realistische verhalen. *Patrick*

Gratis zoekertjes. Schriftelijk meedelen.

Hou er rekening mee dat we afsluiten vòòr de 10de van de maand.

GEZOCHT:

*Bravo los 7° jg., 9° jg. (nieuwe reeks) nrs. 7+29, 10° jg. nr.2; **Mickey** los nr. 422 ; **Pep** jg. 1963+1965 ; **Ons Volkske** alb. 10,28,29 ; **Ohee** 15,34,99 ; **Robbedoes** 457.
Op het eiland Amoras, 1ste druk, niet noodzakelijk perfect, maar wel in "originele staat".
Patrick Vranken 052/30.50.40.

*Corso (1961: 14) ; **Eppo** (1975-1982) ; **La semaine de Suzette** (1956-1957) ; **Schtroumpf mensuel** (12.1989) ; **Télémoustique** (2.6.1994) ; **Le Trombone illustré** (2037 en 2051).
Jozef Peeters, 016/32.46.99 (9-17 uur op werkdagen).

*Het blad van de **BP-jongeren** bijvoegsel bij *Kuifje* JP Legein 058/51.23.02

*Robbedoes en Kwabbernoot vòòr nr.20, 1° druk, goede staat ;+verzamelalbums vòòr nr.120 ; Storm hardcover 0-10 ; Luxe albums Franka. J.J. Jansen 03495-34503

*SUMSI (tijdschrift, uitgave van CERA), 1980-1995 ; Olidin 1°,2°,3°,8° jg. Alex Benoit 015/61.09.64

*Kuifje piraatuitg., parodieën, illegalen, o.a. De schipbreuk vd Eenhoorn, De zonneroute, Het kapitaal vd gulden scharen. Dubbele vergoeding voor het origineel of een **goede copie**. Ook ruilen tegen dubbele piraten en affiches. Ook nog posters en affiches rond Hergé gezocht ; **Bob Moran** roman "Stalen haai" en "Verzonken gallei", zelfs in slechte staat. **Piet Fluwijn en Bolleke nr.8** Guy v. Humbeeck 02/460.33.02

*Scheepjongens van Bontekoe (Piet wijn); **Bloske en Zwik**; alles van **Bob De Moor** ; **Ohee's** met werk van Tillieux ; knipsels van **Jan Kordaat**- verhalen die niet in boekvorm verschenen Rens Kamp, 070-3201886

*Brabant Strip Magazine nrs. 1 t/m 8,10,11 ; **Kiekeboe** nrs. 1,2,37,39,40,43,44,46,51,55 ; **Standaard Kiekeboe** 23,30,34,38,39,41 (1ste herdruk) ; Stripschriften nrs. 149-247 ; Robbedoes losse nrs. 10/3/83, 12/12/83, 20/5/86, 18/6/86 Filip Lomme 02/452.50.08 na 20u30.

*Kuifje albums 1,2,13,15,17,25,30,56,59,60; Kuifje pocket 1,2,3,19. Ludwig De Koninck.

*Matla katalogus 7de editie, **Chick Bill's** in goede staat uit Lombard-collectie en 2-kleurenreeks. Ruilen mogelijk.
Michel Sels 015/61.63.89

*Demoen-stripverhalen, tijdschrift **Le Croisé** 1935-40, **Zonneland** 1945-50. Chris Mouton 09/369.69.91

*Contact met verzamelaars van het werk van **Henk Kuijpers** (Franka). Ik zoek reclamewerk, curiosa of speciale uitgaven. Manco-lijst op aanvraag. Rudi Duerinckx 016/40.64.73 (na 18 u).

*Belgische Moccona-boekjes (met 14 titels!): Esopus, Hercules, Archimedes, Mozart; **Pum Pum** jaren '60, met Paulus de Boskabouter; **Panda en de meesterkruidenier** losse plaatjes. Tevens aangeboden: teveel om op te noemen, o.a. Zonneland 1948, 1950-1953. Klaas de Krijger, Postbus 406, 1970 AK, IJmuiden, Nederland.

*Bloske en Zwik ; **Averbode-strips** ; **S.O.S. Meteoren** (in goede staat, redelijke prijs).
Paul De Bont 014/65.73.79

*Kiekeboe reclame-uitgaven Dreft Dirk Mertens 02/269.63.19 (na 18u.)

*Alle mogelijke informatie, artikels, persknipsels, enz... over **Science Fiction** -strips. Frank Huygens 015/41.24.18

*Kiekeboe: Beginnende Kiekeboe-verzamelaar vraagt te koop: luxe albums *De snor van Kiekeboe, Afgelast wegens ziekte, De zes sterren* ; ook gezocht: 1ste druk van nrs. 1,2,3 en andere van de tweede en derde serie, alsook speciale uitgaven. Niet tegen extreem hoge prijzen a.u.b. Bertus Slijkhuis, (NI) 078-6143149

*Thorgal nrs. 10-12 ; Blauwbloezen 15 ; Dees Dubbel, De neus van Patatas ; Ketje 16 ; Ouwe Niek 20 ; Pokervrouw 2. Gezocht in eerste druk, zeer goede tot nieuwstaat, ruilen mogelijk.
Danny Warmoes, 051/77.96.15

TE KOOP:

*Donald Duck weekblad vanaf 1953 J.J. Jansen 03495-34503

*Ohee: lot van 120 verschillende nrs., 3600fr. Danny Warmoes, 051/77.96.15

*Suske en Wiske 10 Henkels ; **Kiekeboe** 3, Het Laatste Woepie Nieuws+puzzel ; **Agent 212** luxe Middelkerke ; **Urbanus** Frietkotmysterie (uitgave frituristen) Dirk Mertens 02/269.63.19 (na 18u.)

*Franquin-reeks compleet, 14d., 15000fr. ; **Ton&Tinneke** 3 delen in cassette, 6000fr. ; **Bessy**-knipsels uit Ons Volk, à 10fr Paul De Bont 014/65.73.79

*Het Gele teken, eerste druk, zeer mooi, randen vertonen weinig slijtage, zonder Kuifjespunt ;
Jari en het plan Z, eerste druk, zeer mooi ;
Robbedoes album 7 , (trap), compleet, gelezen maar zit goed in elkaar ;
Robbedoes almanak '47, goede staat, rug gerestaureerd, aangepaste prijs ;
Suske en Wiske De vliegende aap & De zwarte madam, eerste druk, goede tot zeer goede staat
Prijzen overeen te komen of ruilen Patrick Vranken 052/30.50.40

OPENINGSUREN :
WEEKDAGEN:
VAN 17.00 TOT 20.00 H
VRIJDAG :
VAN 15.00 TOT 20.00 H
ZATERDAG :
VAN 10.30 TOT 19.00 H
ZONDAG :
VAN 10.30 TOT
13.00 H
OP 50 M. VAN
HET STATION

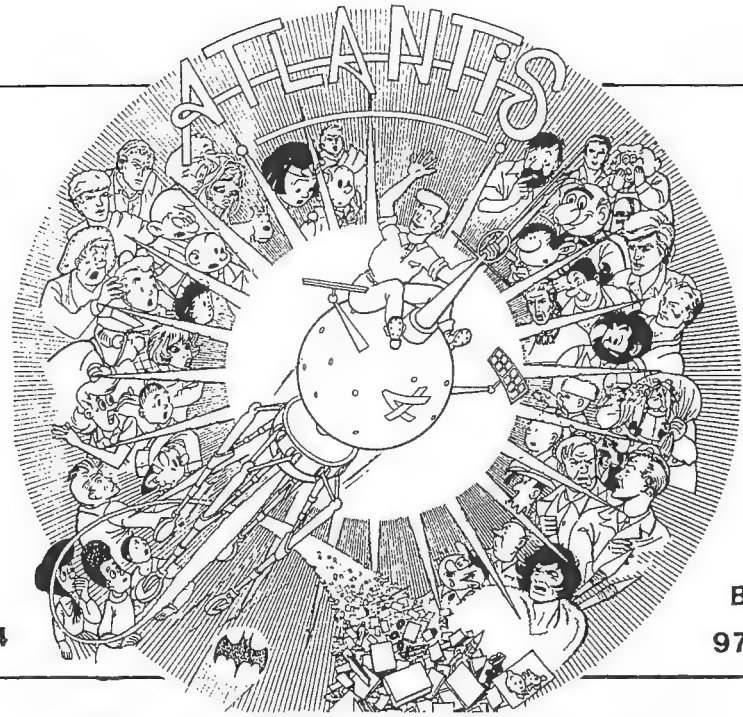

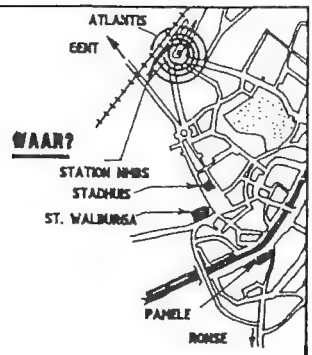

FAX/TEL. 055/31.81.74

BROEKSTRAAT 2
9700 OUDENAARDE

De tanden van de haai
(François Boucq)

Speciale editie t.g.v. het **tienjarig** bestaan van Stripwinkels **Tistjen Dop** en **De Galliër**.
Luxe editie - 300 ex. - linnen kaft met stofomslag.
Genummerd en gesigneerd.
Verschijnt in mei 1996.
Prijs: 2500 Bfr.
Voorintekenprijs: **1950 Bfr.**

Indien u een exemplaar wenst te bestellen kan dit door overmaking van 1950 Bfr. op rekeningnummer **646-0278010-22**.
Let op: Het geld moet op deze rekening binnen zijn uiterlijk 30 april 1996.
Verzendkosten zijn inbegrepen.

STRIPWINKEL
GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN

016 / 23.55.86

Koetjes en kalfjes

Stripnieuws uit diverse media, voor U gesprokkeld door Frank Huygens en Patrick Vranken.

Comic Strips, een van de twee stripwinkels die Mechelen rijk is, verhuist voor een tweede maal. Vanuit de stille Adegemstraat trok de zaak naar de centraal gelegen Katelijnestraat waar boek, kunst en brocante de dienst uitmaken. Vanaf 28 oktober 1995 is de stripspeciaalzaak gevestigd in Hoogstraat 28, alwaar de nieuwe uitbaatster en stripverzamelaarster Christine Pottiez u hartelijk verwelkomt.

Lang zal het niet duren of de Nederlandse stad **Groningen** krijgt een heus stripmuseum. Deze tempel van Tom Poes en Kuifje wordt ondergebracht in een complex aan de Westerhaven waar wonen en winkelen zullen samengaan met strippen. Joost Swarte en Marten Toonder, twee meesters van het Nederlandse stripwereldje, houden vanuit het Comité van aanbeveling een oogje in het zeil.
(uit Gazet van Antwerpen, 2.11.1995).
In ons februari-nummer lees je meer achtergrond-informatie van onze reporter ter plaatse.

Ook dit jaar voorzag **Eddy Ryssack** de Snoeck's Almanach (1996) weer voorbeeldig van een omslag en illustraties bij diverse bijdragen.

Patrick Van Gompel (VTM) en Ad Hendrickx (Tistjen Dop), de drijvende krachten achter de Bronzen Adhemar Stichting, schreven **Strips Aha !**, een algemene introductie tot het stripverhaal, uitgegeven bij De Standaard Uitgeverij (november 1995). De schitterende cover van Jan Bosschaert is een waar zoekplaatje voor de stripfanaat. In de pers waren niet steeds even positieve geluiden te horen. Natuurlijk is dit werkje niet meteen bestemd voor de stripfanaat, maar anderzijds worden open deuren nogmaals ingetrapt. De auteurs stellen zich niet altijd even bescheiden op en beschouwen de lezer als weinig geletterd: "Komt daar nog bij dat Amerika echt wel een groot land is".
(bijdrage van Gert Meesters in Veto, 27.11.1995)

In *Paddock*, het nieuwste album van **Michel Vaillant**, wordt het circuit van Adelaïde (Australië) geteisterd door sabotage. De simpele sabotagedaden -laten weglopen van brandstof, omdraaien van de vuldop van de brandstofslang en het verstoren van het radiocontact tussen coureur en pits- zijn echter niet zo onwaarschijnlijk als ze op het eerste zicht wel lijken. Jean en Philippe Graton weten te vertellen dat het Formule 1-wereldje moest bekennen dat een en ander best mogelijk is: "En toch toverde het boek kippevel op de armen van team-managers. Hun haar stond rechtop in de nek, terwijl ze moesten toegeven dat het kon", aldus de 34-jarige scenarist Philippe Graton.
(uit Gazet van Mechelen, 2.12.1995)

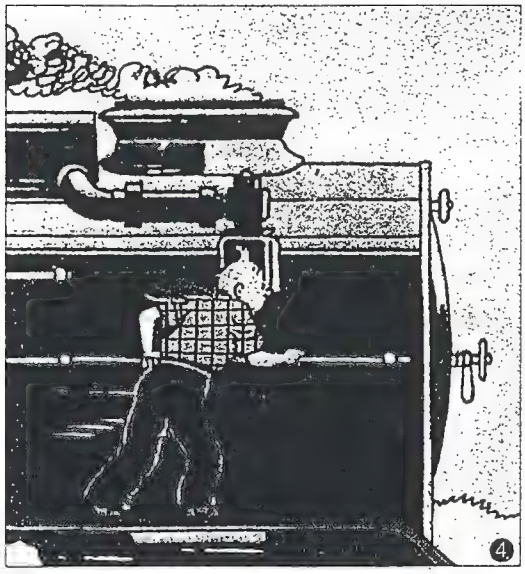

Dani Bellemans, leraar fotografie uit Turnhout en voorzitter van de vereniging Stoomgroep Turnhout verzamelt reeds jaren alle mogelijke strips waarin **treinen** -al is het maar in een flits- voorbijdenderen. Als een ware treinliefhebber heeft hij natuurlijk vooral oog voor de waarheidsgetrouwe weergave van de machines. Eén van de toppers vindt hij *De Rheingold-Express* van Yoko Tsuno. Andere tekenaars zijn minder nauwkeurig of begaan al eens een foutje. Zo ook Hergé in *Kuifje in Amerika*, waar Kuifje zich vastklampt aan een Britse LNER-lokomotief, "zoals je kunt zien aan de schoorsteen" volgens de heer Bellemans.
(uit Railissimo, herfst 1995)

Het eeuwfeestjaar **Honderd jaar strips** is nog maar net begonnen of de artikels, tentoonstellingen en manifestaties vliegen je om de oren.
Voor de liefhebbers van het frietvet Resi is een uitstap op het Kanaal te winnen met een stripboot volgeladen met tekenaars. Hopelijk houden ze de deuren dicht en de patrijspoorten open: samen met je favoriete tekenaar de vissen voeren, dat we er zelf niet opgekomen zijn!
Iets interessanter is de bijdrage van *Knack* tot dit eeuwfeest. In een recent nummer verscheen een artikel getiteld *De modernizering van Jommeke en kompagnie*, dat gewijd is aan vier Belgische stripauteurs die een bekende reeks voortzetten. Achtereenvolgens passeren Jan Ruysbergh (Jommeke), Jean-Pol (Sammy), Dirk Stallaert (Nero) en Vittorio (Rataplan) de revue.
Enkele uitspraken die we onze lezers niet willen onthouden:
"We hebben de oorspronkelijke geest van Jommeke behouden, maar we hebben de reeks een beetje moeten updaten met moderne elementen: ... Jommeke met een walkman, ..." ;
"Veel lezers hebben niet eens gemerkt dat Sammy een andere tekenaar heeft, dus dat zit wel goed" ;
"Het is best mogelijk dat sommige kollega's mijn stijl beter vinden dan die van Sleen, maar ik zie dat anders. Ik heb zijn stijl altijd sympatiek gevonden. Alleen is het publiek veeleisender geworden" ;
"Dat Rataplan niet mijn eigen kreatie is, kan me niks schelen, ik beleef ontzettend veel lol aan deze strip"
(uit Weekend Knack, 10.01.1996)

De alomtegenwoordige JB zelf...
Jan Bosschaert is een bezig baasje. Alsof schilderijen, reclamestrips, covers van boeken en tijdschriften, affiches én Sam niet volstaan voor een gevulde dagtaak, lanceert hij onder het pseudoniem Jebe nog een nieuwe stripheld. Sinds 19 september 1995 teistert *Zapman* het wekelijkse magazine *TeVe-Blad* met zijn gags. Dit alles wordt geserveerd in een zeer schematische lijnvoering, zodat je wel twee maal moet kijken om de grootmeester te herkennen. Van Zapman bestaat een kartonnen display die achteraan het tijdschriftenbakje van *TeVe-Blad* wordt geplaatst en een wat groter "kartonnetje" dat uw kranteboer dient omhoog te hangen.

Jan Bosschaert tekende de affiche voor een reeks debatten, getiteld *De Grote Tegensprekelijke Debatten*, die liep van 7 tot 20 december 1995 in Vlaanderenland. Het is niet de eerste maal dat organisator *Behoud de Begeerte* voor Bosschaert koos. Van deze manifestatie verscheen tevens een foldertje (21 x 15 cm).

Persiflages van covers van Kuifje-albums zijn in. Na de geinige reeks in *Vrij Nederland*, volgde er een pastiche van **Kuifje in Afrika** als omslag van *Keerpunt* (13.10.1995), het veertiendaags magazine van de Christelijke Volkspartij (CVP) met partijvoorzitter Johan Van Hecke in de rol van koene reporter Kuifje.
Jan Bosschaert volgde het voorbeeld van de CVP-kartoenist Dax en bedacht zijn versie van het Afrika-omslag voor de cover van *Humo* 2889 (16.1.1996) met de Bekende Vlamingen Jacques Vermeire en Urbanus als paljassen van dienst. Wordt vervolgd.

...en zijn volgelingen
Eric D'hondt en Raf Ravijts waren op 18 januari 1995 te gast in het radio-programma *Het vrije Westen* (BRT 1 over de middag) naar aanleiding van het verschijnen van hun eerste stripalbum. De jonge snaken die de welbespraaktheid van Meester Sleen nog missen, zaten samen op de schoolbanken in de kunsthogeschool Sint-Lucas. Na een reis besloten zij een grafisch ontwerpbureau op te starten waar zij ondermeer voor Bloso, Walter van Beirendonck en Open Monumentendag werk leverden.
In *Banzai*, het eerste verhaal van **Baxter**, dat werd

concurrentie voor Sam: de iets rijpere Debbie
© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

voorgepubliceerd in het *Suske en Wiske weekblad*, wordt een piloot opgevoerd die in de jungle crasht en achterna gezeten wordt door Japanse soldaten. In deze "humorvolle actiestrip van het Indiana Jones-niveau" (volgens de Standaard Uitgeverij-folder) is de invloed van Jan Bosschaert nooit ver weg. Beide auteurs gaven dit meteen toe en verwezen naar hun diverse contacten met JB. Omwille van meerdere opmerkingen m.b.t. de gelijkenis tussen Sam en Debbie, het vriendinnetje van piloot Baxter, besloten zij haar uiterlijk wat aan te passen in het tweede verhaal. Tekenaar D'hondt beperkte zijn documentatie vooral tot speurwerk naar boeken over Amerikaanse vliegtuigen. Andere elementen worden vaak uit het hoofd getekend, aangezien hij een zeker realisme in decors en aankleding niet noodzakelijk vindt voor een komische strip.

Iets meer naar het Westen
In andere afleveringen van het Vrije Westen kregen we gasten als **Morris**, over de 100 jaar, (de strips, niet Morris) en over de verjaardag van Lucky Luke. Ook

De Grote
Tegensprekelijke
Debatten
Mag wat kan?
[over ethiek]
Aula P. de Somer Leuven • woensdag 13 december 1995 • 20.30u. • kaarten (100~150 fr.)
Piet Admiraal • Roger Burggraeve • Herman de Dijn • Marc Van Montagu

Patrick Mortier vond weer zijn weg naar de microfoon, en vertelde Vlaanderen over de Grote Vlaamse Striptekenaars. Hij had het naar schijnt ook over *ons*, nochtans niet groot en ook geen striptekenaars zijnde.
We hebben het helaas zelf niet gehoord, maar hem kennende kan het niet anders dan positief geweest zijn. Hartelijk dank, Patrick, en wie ons een opname kan bezorgen zal zeker in onze achting stijgen.

Terwijl hij toch in het BRT-gebouw was, regelde Patrick Mortier meteen een afspraak met de charmante **Fien Sabbe** (waarom hij altijd?). Daardoor was hij op zondag 14 januari ook te zien in het TV1-programma **Eén voor iedereen**. We kregen beelden van zijn diverse uitgaven. Patrick had het ook over de uitgaven die op stapel staan, en over een *stripmuseum* in Koskijde!?

Vermits we in 1995 **50 jaar Suske en Wiske** vierden, vond de BRTN het gepast **1996** te starten met een uitzending over dit heuglijk feit.
Bij de BRTN schieten ze wel eens wat te laat wakker. Het verwondert dan ook niemand dat ze zich regelmatig de kaas van het brood laten eten door makers van Veel Te Middelmatige TV. Een zender die over een fantastisch archief beschikt als de BRTN, waaruit vlotweg 40-jaar oude beelden van Vandersteen rollen, genomen terwijl hij het "einde" plaatst onder de *Gezanten van Mars*, gevolgd door een interview met de tekenaar uit de jaren zeventig, en fragmenten uit Pats Poppenspel, hoeft die concurrentie te vrezen? Ja, want die schatten worden slechts met mondjesmaat van de zolder gehaald: ook nu slechts één halfuurtje! Nochtans heeft het medium unieke dingen te bieden over Suske en Wiske: fragmenten uit de *Texas rangers* (De Texasrakkers), fragmenten uit de eerste "tekenfilms" uit de jaren vijftig, en ga zo maar door. Het was een geslaagd programma, opgezet rond akteur Ronald Van Rillaer, die nogmaals in de huid van Lambik kroop en ons door zijn persoonlijk museum rondleidde. Eerlijk gezegd leek hij vooral sprekend op *Jef Blaaskop*, maar kom, het bleef dan toch in de familie. Lambik had het voortdurend, al te familiair, over "de Willy". Wij dachten dat die een winkel hield in Mortsel, maar nee, daarmee werd Vandersteen zélf bedoeld.
Het verhaal werd correct verteld, en zeer mooi in beeld gebracht. Eén opvallende fout slechts: bij een montage van de diverse standbeelden van Suske en Wiske werd verwezen naar een stripje van *De Lustige Kapoentjes*... Dat moesten natuurlijk de Vrolijke Bengels zijn. We schrijven deze lapsus niet op rekening van Peter Van Hooydonck, die als eerste op de aftiteling verscheen. Het programma had duidelijk zijn gezonde invloed ondergaan. Voor de verzamelaars: het *De Standaard Televisie Magazine* van de week van 13/1 tot 19/1 had een prachtige cover met de voorkaft van de *Tuf-tuf-club,* en een artikel over het programma.

Vzw Taxandria lokte op 14 januari heel wat volk naar het Alpheusdal te Berchem met de combinatie van strips, platen en cd's. Het bleef druk tot laat in de namiddag. Daarmee kent Antwerpen, toch een uitgesproken stripstad, eindelijk een succesvolle publieksbeurs. Vreemd genoeg wou dat tot nu toe nooit echt lukken (we denken met gemengde gevoelens terug aan de pogingen van Karel Driessen).
Het verdiende succes in Berchem was zonder twijfel evenredig met de inspanningen van de organisatoren. Wij konden enkele leden gelukkig maken met een vrijkaart + een album van Sam met exclusieve ex libris. Helaas waren er méér inzendingen dan vrijkaarten, zodat de onschuldige kinderhand beslist heeft.

NEW YORK, NEW YORK...

ACH... OVER EEN PAAR MAANDEN IS DE OORLOG VOORBIJ! EN IK BEN ER NÙ AL VANAF! DAAR ZIJN WE DAN, TERUG OP DROPSIE AVENUE!
HGNF... DE BUURT IS VERANDERD! ONZE MENSEN TREKKEN WEG... EN AL DIE VREEMDELINGEN KOMEN ERVOOR IN DE PLAATS!

Dropsie Avenue

Na het lange wachten is de nieuwe **Eisner** geen teleurstelling geworden. De geschiedenis van *Dropsie Avenue,* een straat in de New Yorkse wijk de *South Bronx*, is langer dan je zou denken, en dus is dit pas deel één. Zoals we allemaal weten werd Nieuw Amsterdam gesticht door de Hollanders, voordat de Engelsen de boel overnamen. Namen als Van Bronk, Dropsie en Broadway (de brede hoofdstraat), dateren nog uit die tijd. Will Eisner schetst in zijn typische zwart-wit stijl de geschiedenis van de Verenigde Staten. De kolonisatie, de crash in Wall Street en de Tweede Wereldoorlog worden verhaald aan de hand van alledaagse verhalen uit het leven van diverse inwijkelingen, die zich vestigen in Dropsie Avenue. De Engelsen verdringen de Hollanders, de Ieren de Engelsen, de Italianen de Ieren, het gaat zo maar door. Generatie na generatie blijft de geschiedenis zich herhalen: eens gesetteld beschouwen de inwijkelingen de buurt als de hunne, en verzetten ze zich tegen nieuwkomers, die er anders uitzien en andere gewoonten hebben. Wat hebben wij met de *South Bronx* te maken, vraagt u zich af? Wel, de boodschap van Eisner is universeel en kan evengoed toegepast worden op Antwerpen, Brussel of Charleroi. Terwijl de buurtbewoners onderling ruzieën, wordt het stadsbeeld en het leven in de buurt versjacherd en verloederd door vastgoedmakelaars en huisjesmelkers, door de samenwerking tussen grootkapitaal, overheid en georganiseerde misdaad. De schuld voor de teleurgang van de buurt leggen de bewoners echter steevast bij de buurman. Door de verdeeldheid van de buurtbewoners blijven de echte schuldigen buiten schot.

Ik verwacht dat uit deel twee zal blijken dat het bij ons nog niet zò erg is. Misschien kunnen wij er nog wat aan doen. Aanrader. (Patrick)

ZIE JE DIT HUIZENBLOK? HET GAAT NAAR DE DONDER! JE KUNT 'T GEWOON RUIKEN!
DE STRATEN ZIJN OVERVOL... DE KINDEREN KUNNEN NERGENS MEER SPELEN!... ZE VORMEN NU BENDES!

Dropsie Avenue, eerste boek
Will Eisner
Arboris, 395fr.

Afbeeldingen:
® Will Eisner en Uitgeverij Arboris.

Polka

Parijs, 12 januari 2038, het uur waarop de smurrie bezit neemt van de straten. Deze mist, een mengsel van alle soorten vervuiling, wordt elk jaar dichter. Hij is de tastbare ziel van de stad. Zo neemt het verhaal een aanvang waarin stadsrechercheur Polka de hoofdrol speelt. Met zijn partner Gabber krijgt hij de opdracht dokter Frolec te ondervragen over een fraudezaakje. Bij het onrechtmatig betreden van diens woning vinden ze genoemde dokter aan de andere kant van de "lijn".
Zelfmoord lijkt de meest voor de hand liggende conclusie. Wanneer er echter een moordaanslag plaats vindt waaraan Polka ontsnapt, wordt de zelfmoord-theorie snel ontkracht. Wanneer zijn maat Gabber geweldadig om het leven komt en Polka's betaalkaart ingetrokken wordt (een kaart die letterlijk bewijst dat je bestaat), beseft hij dat voor hem een val opgesteld werd. Men wil hem belemmeren de waarheid te ontdekken. Onverwachte hulp duikt op uit de ondergrond. Hier leven de kaartlozen, de onaangepasten, verstoten uit een maatschappij die geen eigen initiatief duldt. Samen met de kaartlozen lost Polka de zaak op. Polka is gesitueerd in een nabije toekomst, een toekomst waarin de staat het eigen inititief onderdrukt. Er is geen plaats meer voor hen die willen leven op hun eigen manier. Toch zorgt dit staatssysteem niet goed voor zijn belastingbetalers, de lucht -en andere vervuiling neemt angstaanjagend toe, zij die geen rechten hebben slapen in kartonnen dozen of leven in de ondergrond, riolen en afgeschreven metrostations. De machtigen der aarde leven in ivoren torens, onbereikbaar voor het gewone volk. Dit alles maakt Polka tot een strip op een eenzame hoogte.

Polka 1 : Het kwaad van Orpheus
Convard & Siro
Dargaud, 210 fr.

Kijk omhoog

Een spin aan het plafond is een misleidende titel. Zij die zich een spinnetje van niks en niemendal voorstellen komen bedrogen uit. Zelfs de grootste spin uit het Amazonegebied slaat gegarandeerd op de vlucht bij het zien van haar illustere soortgenoot. Is deze spin dan zo gevaarlijk? Nee hoor, ze is wel kolosaal groot, maar is steeds in voor een grapje. Een spin die houd van een grapje? Inderdaad, ze is het geesteskind van Muriëls vader. Even Muriël voorstellen, de spin kan wachten. Muriël is een meisje ergens tussen de tien en veertien jaar. Haar moeder baat een krantenwinkel uit, dus echt veel tijd voor Muriël is er niet. Haar vader is een elektronicaspecialist die zich na het avondeten opsluit in zijn werkhuis. Het is hier dat Schroefje de enorme spin ontstaat. Een spin volgestopt met vernuftige elektronika en met onbeperkte mogelijkheden. Het enige wat ze niet kan is een web weven. Na enige paniek bij Muriël, wanneer ze Schroefje ontdekt op haar slaapkamer, worden ze boezemvrienden en beleven de gekste avonturen. Muriël en Schroefje is een nieuwe veelbelovende reeks, ze bevat een flinke dosis humor, spanning en zit vol met onverwachte wendingen die het geheel vaart geven. Het enige nadeel vind ik de nogal *Tillieux* getinte figuren. Vooral de gelaatsopbouw laat vermoeden dat de tekenaar deze grootmeester meer dan oppervlakkig bestudeerd heeft. Maar ja er is geen koe zo bont of er is wel een vlekje aan.

Muriël en Schroefje, Een spin aan het plafond
Ers en Dugomier
Lombard, 160 fr.

Baard en Kale doen het nog steeds

De rijke oude vrouwtjes is het vierde album waarin het duo Sikorski en Lapière Baard en Kale tot leven trachten te brengen. Tekenaar Will en scenarist Desberg vervangen is geen sinecure. Toch lukt dit duo er wonderwel in, en ondanks alle heersende kritiek op hun werk zetten ze gestaag door. Waarin ligt hun sterkte dan? Wel, ze gooiden radicaal het roer om. De oude Baard en Kale kregen een moderner jasje aangemeten, de op te lossen problemen kregen een aktueler tintje, en het duo werd uitgebreid met een derde persoon. Vrouwelijk gezelschap namelijk, Mona genaamd. De goeie ouwe Stomp, wiens gezicht ons voor eeuwig en altijd onbekend zal blijven, werd eveneens overboord gezet. Geen rare onopgeloste zaken meer met een open einde.
De nieuwe Baard en Kale zijn agressiever, zowel tegenover elkaar als in de aanpak van de hun toegeschoven zaken. Pyromanen, kidnappers en onopgeloste moorden worden hun deel. Hun wapen is steeds binnen handbereik en hun handjes zijn ook wat losser geworden. Ze gebruiken meer dan eens de weg als racecircuit. Eindelijk werden de Baard en de Kale figuren met punch en ontworstelden ze zich aan het enge keurslijf waarin Will en Desberg ze gepropt hadden. Koop, lees, en overtuig jezelf, je zal het je niet beklagen.

Baard en Kale, de rijke oude vrouwtjes
Sikorski en Lapière
Dupuis, 165 fr.

Ondertussen op Troy

De planeet Troy is niet te vergelijken met onze goede oude vertrouwde moeder aarde. Iedereen bezit hier een bescheiden magische gave. De ene kan water laten stollen met een blik uit zijn ogen, simpelweg bevriezen dus , de andere bezit genezende krachten, wat nogal handig is bij afgerukte ledematen en dergelijke. Zo draagt ieder zijn steentje bij tot de welvaart en het behoud van de planeet. Zoals ieder wel begrijpt, heeft een zichzelf respecterend stripverhaal één of meerdere helden. Hier is dit ook het geval. Ik noem even de

namen. De held Lanfeust van Troy die alle magische gaven van de planeet in zich draagt, zijn vriendin Cian een lieftallige verschijning, haar zus Cix, een pestkop van het zuiverste water, en hun vader Nicoledes, één van de wijzen van Eckmul. Verder worden ze op hun queeste gesteund door de afzichtelijke allesvretende trol Hebus. Dit vijftal treffen we aan in een sprookjesachtige wereld, schitterend in beeld gebracht door Arleston en Tarquin. Een duo dat reeds eerder *De Cartografen* in beeld bracht (2 albums bij Arboris) . Ze zijn ware meesters in moderne sprookjes voor volwassenen, doorweven met subtiele humor, prachtige kleuren, rare monstertjes en knettergekke bijfiguren. Soms wordt het sprookje wel eens gewelddadig, maar steeds ten dienste van eer en recht.
In elk geval een aanrader. (WG)

Lanfeust van Troy, het ivoor van Magohamoth
Arleston en Tarquin
Arboris, 195 fr

Theodoor Cleysters

De korte inhoud van de nieuwste Theodoor Cleysters zomaar eventjes op papier zetten is een vrijwel onmogelijke klus. Tekenaar en scenarist Frank Le Gall heeft in zijn verhaal zoveel losse draadjes gestopt dat het geheel een bijna onontwarbaar kluwen wordt. Het verhaal speelt zich vermoedelijk af in één of ander Aziatisch land. Het gaat over een radja die zijn volk laat verkommeren om zijn grootse droom te verwezenlijken, een pracht van een kasteel bouwen. Het enige nadeel is dat de natuur sneller oprukt dan voorzien. Ook de traditionele tijgerjacht wordt erin voorgesteld. Hoog en droog gezeten op hun olifant, kunnen de netjes om de tuin geleide toeristen rustig paffen op de tijger, die onder de drugs zit. Ook de beeldschone dochter van de gouverneur ontbreekt niet op het appel, evenals de nodige handig gesponnen intriges. In dit wereldje vertoeft onze held Theodoor. Maar sullig in de val trappen is er voor hem niet meer bij. Frank Le Gall heeft de ietwat wereldvreemde, niet steeds met beide voeten op de grond staande Theodoor laten uitgroeien tot een bedachtzame jongeman die weet wat de wereld hem te bieden heeft. Dit speelt zeker en vast in het voordeel van de strip. Frank Le Gall haalt ook een aardigheidje in dit verhaal: om het geheel wat sneller te laten lopen zijn de pagina's 5,16,30 en 31 gewoon doorlopende tekst, hierdoor kan een gesprek of bepaald onderwerp snel afgehandeld worden. Frank Le Gall slaagt erin qua tekeningen, scenario en de prachtig uitgebalanceerde kleuren een strip op te bouwen die zeker en vast een klassieke avonturenstrip wordt.

Theodoor Cleysters 9 : Het audiëntieterras
Frank Le Gall
Dupuis, 320fr.

Willem Gay

Brussel werkt aan zijn imago

Flaneren langs de Brusselse Striproute

Vroeger kon je Brussel bezoeken met bepaalde stripalbums als gids. Nu kun je je laten leiden door de stripfiguren zelf. In onze hoofdstad werden tot dusver negen *stripmuren* ingehuldigd, en er staan nog diverse projecten op stapel. Samen vormen ze een uiterst boeiend "Strip-parcours" dat tegelijkertijd een eerbetoon is aan bepaalde vaste waarden uit onze nationale stripliteratuur.
Het initiatief voor de stripmuren ontstond dank zij Michel Van Roye, schepen van leefmilieu van de stad Brussel. Die vroeg zich af wat hij aan moest met de talloze puntgevels die het stadsbeeld ontsieren nadat een huis is afgebroken of een straat is verbreed. Al te vaak worden ze beklad of behangen met smakeloze reclameborden en dat wou Van Roye vermijden.
In samenwerking met het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal dokterde hij een strijdplan uit. De vzw Art Mural kreeg de opdracht om de verwaarloosde gevels in het centrum op te fleuren met fresco's van strippersonages. Er werden bereidwillige sponsors gevonden om het initiatief te steunen, want aan iedere muurschildering zit een prijskaartje vast, dat schommelt tussen 150.000 en 350.000 frank.
In juni 1991 was het zover: aan de Plattesteen, hartje Brussel, werd de eerste muurschildering feestelijk ingehuldigd.
De spits werd afgebeten door Frank Pé, auteur van *Ragebol*. Niet toevallig, want de jeugdige *Ragebol* beleeft zijn fantastische avonturen tegen een realistisch decor, met name de straten van Brussel. In het album *De nacht van de kat* raakt Ragebol zijn kat kwijt en loopt hij 's nachts door de straten van de hoofdstad om zijn geliefde huisdier terug te vinden. Op enkele stappen van dit fresco vandaan, op de Kolenmarkt, speelt zich een geheimzinnig nachtelijk tafereel af. *Victor Sackville*, spion van Georges V, sluipt door de schemerige straatjes van Brussel. De sfeer van de prent refereert aan het geanimeerde nachtleven in deze buurt. Stripauteur Carin riep de spionageheld uit de Eerste Wereldoorlog in het leven in 1986. Toen verscheen immers het eerste album *De Zimmermancode.* Een verhaal dat zich - hoe kan het anders? - in Brussel afspeelt.
Elders in de stad (meer bepaald in de Washuisstraat) hebben de vier Daltonbroertjes net een bankoverval gepleegd. En zoals gewoonlijk zit *Lucky Luke* hen op de hielen. *Lucky's* geestelijke vader Morris heeft zijn hele carrière lang maar één hoofdpersonage gehad, wat zeer ongewoon is in het vak. Hij heeft de "poor lonesome cowboy" in 1946 gecreëerd en is hem altijd trouw gebleven. En naar de verkoopcijfers te oordelen, zit er na 50 jaar nog geen sleet op het personage!
Detective *Rik Ringers* ontbreekt evenmin op het appel.

Dit artikel werd geschreven voor ***Artsenkrant*** *van 1 september 1995. Het richt zich bijgevolg niet zozeer tot een publiek van gespecialiseerde stripliefhebbers. In het kader van de strijd tegen de stadsverloedering (zie ook pag. 20) vinden we dat het in dit nummer past.*

Hij fleurt een troosteloze puntgevel in de Bijstandsstraat op. Die stripgevel is een bijzonder geslaagd voorbeeld van stadsverfraaiing. Het tafereel versmelt met de bestaande architectuur en zorgt voor een prettig straatbeeld. Wist u overigens dat *Rik Ringers* zopas zijn veertigste verjaardag vierde? In 1955 werd hij in het leven geroepen door Tibet. Door de jaren heen heeft *Rik Ringers* nog niets aan succes ingeboet. Recentelijk werden ook de stripgevels van Marc Sleen en Willy Vandersteen ingehuldigd. Sleen staat vermeld in het Guiness Book of Records omdat hij bijna 170 verhalen van Nero helemaal alleen maakte. Hij sleepte voor zijn stripwerk een groot aantal onderscheidingen in de wacht. Op de muurschildering zwiert Jan Spier niet alleen *Nero*, maar ook meneer en "madame" Pheip fluks lucht in. Het wonderkind Adhemar zit er met open mond naar te kijken. *Suske en Wiske* worden op een andere hoge gevel opgetild door de gespierde Jerom. Ze blijven eeuwig jong, al beleven ze reeds vijftig jaar lang de dolste avonturen. Paul Geerts heeft de fakkel van Willy Vandersteen overgenomen en vindt net als zijn illustere voorganger een inspiratiebron in zijn reizen. Op andere plaatsen in de stad vindt u de striphelden *Bollie en Billie, Dommel* en *Le Chat* terug. Hiermee is er nog geen eindpunt gekomen aan het project, want er staan in het geheel niet minder dan 18 stripgevels op het programma. Je kunt ze allemaal op eigen houtje gaan bekijken, maar je kunt eveneens aanknopen bij de geleide stadsbezoeken die het Centrum van het Belgisch Beeldverhaal op het getouw heeft gezet. Het Centrum organiseert overigens ook geleide bezoeken van de stripwinkelwijk, de metrostations van *Hergé* en *Schuiten* en het prachtige art nouveau-gebouw waarin het zelf is ondergebracht. En als je na dat alles nog geen zin hebt om de paden van de zevende kunst verder te verkennen, dan begrijpen we het ook niet meer.

Annie Gay

Stripmuren in Brussel

Ragebol, Frank Pé,	Plattesteen
Victor Sackville, Carin,	Kolenmarkt
Bollie en Billie, Roba,	Reebokstraat
Lucky Luke, Morris,	Washuisstraat
De Kat, Ph. Geluck,	Zuidlaan
Dommel, Dupa,	Vlaanderenstraat 109
Rik Ringers, Tibet-Duchâteau,	Bijstandsstraat 9
Nero, Sleen,	Sint-Goriksplein 20
Suske en Wiske, Vandersteen,	Lakensestraat 116
Rom, Schuiten,	Naamsestraat 35

Voor meer informatie kunt u terecht bij het Centrum van het Belgisch Beeldverhaal, zie ook pagina 3.

Reclamestrips *i n z i c h t !!*

Nieuws vanuit uit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Westkust, waar visser-voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt. Heelwat strips uit dit artikel zijn op ruilbasis verkrijgbaar. Neem contact op met de Reclamestripclub! Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke. Tel. 058/51.23.02 (Nl:) 003258512302

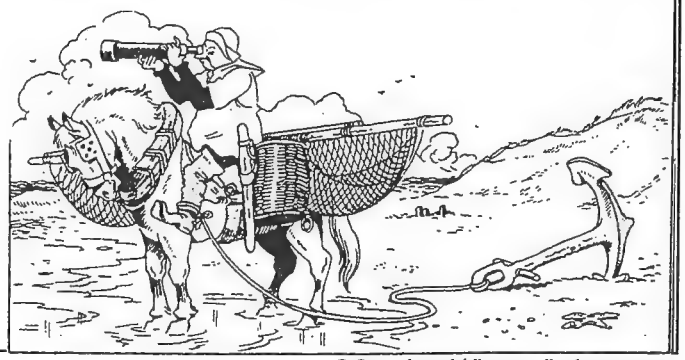

® Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Wegens eindejaarsdrukte hebben we wat achterstand met het intypen van JP's teksten. Daarom dit keer wat achtergebleven nieuws uit 1995. Kandidaat-reclametypisten kunnen zich aanbieden bij de redactie.

Koffie Vedeka

Vorige maand hadden we het het over Suske en Wiske album *De vliegende aap* (nr. 65 in de Vlaamse tweekleurenreeks, uit 1966), met opdruk: "Aangeboden door de Koffie Vedeka Avelgem".
In deel twee van de Marc Sleen Gids, die verscheen in december 1995, lazen we op pagina 123 dat er ook albums van Nero bekend zijn met dergelijke reclame voor Vedeka. Als voorbeeld wordt *De rode keizer* gegeven (de vijfde druk), waar op de achterkaft een sticker aangebracht werd met reclame voor Vedeka. Dit is dus per definitie geen reclamestrip, maar in *De erfenis van Nero* (9° druk) en *De groene Chinees* (8° druk) werd een **imprint** aangetroffen met dezelfde tekst als in *De vliegende aap*. Waarschijnlijk zijn er meer van deze Vedeka-reclamestrips uit de jaren zestig, misschien ook wel van andere reeksen. Tot nu toe is er weinig van bekend.

De beer - Heerser van de bergen

Yves en Gabriël Paccalet zijn tekstschrijver en tekenaar van deze uitgave die door Helyode werd uitgebracht voor Valvert, die we kennen van de slogan "Het ongerepte water". Bij aankoop van 12 pastiekflessen Valvert kreeg je gratis een exemplaar bij de Maxi en Super GB. Dezelfde auteurs kennen we van "De Olifant - Heerser van de Savanne", waarvan een gedeelte van de opbrengst naar een goed doel ging.Beide heren hebben nog 2 andere strips op hun actief, die tot nu toe alleen in het Frans verschenen (volgens ons echter geen reclamestrips): "Le Cachalot - Prince de l'Ocean" en "Le Dauphin - Prince des Vagues".

Energie

"Energie" is het magazine voor de energiegebruiker dat op 470.000ex. verspreid wordt. Het is een driemaandelijks infoblad dat aangeboden wordt door de Intercommunale Maatschappijen IMEWO, TEVEOOST en TEVEWEST. In feite is Electrabel de uitgever van het magazine. De strip *William Peire* (in het nummer van juni 1995) werd getekend door Patrick Roelens. William is een otter die in de strip een groep kinderen terechtwijst die water verspillen. Info: Lieve Lemmens, Electrabel Klantendepartement, F. Rooseveltlaan 1, 9000 Gent.

Plus +

De advertentiekrant "De Kielse krant" wordt verspreid in een oplage van 12.710 ex., en op 3 augustus '95 stond er "De strip van Plus +" in afgedrukt, een reclame voor een winkel in Hoboken.

Marva

De Vlaamse dienst speelpleinwerk presenteert *Marva*, een uitgave van NDO. Het gaat over een "4x4 projekt", en alles is in een klein stripboekje verwerkt door tekenaar P. Dekeyser. Er bestaat ook een poster "Veilig op weg - projekt 4x4". Info: 02/269.71.80

De kleine Robbe

Bij GB waren bij aankoop van 3 of 5 produkten uit het gamma van Lu/De Beukelaer de albums *Geef een handje aan mevrouw!* en *Hee! Wat zullen we nou* gratis te verkrijgen.

Franks wilde weekend

Deze strip gaat niet over één van onze trouwe medewerkers, maar werd uitgegeven door het Gentse drugspreventieteam in een oplage van 5000ex. De strips zijn bestemd voor scholen.

Nieuws uit Nederland

Mac Guyver?

"The Guyver" is een Mysterieus Mechanisme van buitenaards ontwerp dat, eenmaal geactiveerd, mensen in supermachtige strijders verandert. Behoorlijk ongezond, als je het mij vraagt. Manga Video uit Hilversum bracht een 12-delige serie uit op video. Deze serie werd een succes in Japan, Amerika en Engeland. Elk deel heeft als extraatje op de binnenkant van het omslag een aflevering van "Hellkatt", een unieke stripserie die speciaal voor "The Guyver" werd getekend door Tony Luke en Alan Grant. De volledige reeks zou 240Nlg. kosten. Belangstellenden kunnen voor verdere info terecht bij collega Henk Zonsveld die ons de tip doorspeelde, op zijn nieuwe telefoon-nummer: 0228-593370.

De Ruyter

In Nederland is De Ruyter bekend om zijn vlokken. Op vijf diverse dozen staan evenveel verschillende stripjes, over een zeehond *Pietertje* genaamd.

Clubnieuws

Jongens en meisjes, Sloebers en Kadetten

Nu ge volop deze spannende of prettige verhaaltjes aan het lezen zijt, moet ge eens even luisteren naar mij. Ziet ge, mijn naam is Elegast, en ik ben de ridder waarvan men verder nog vertelt. Thans ben ik het zelf die u iets te vertellen heb. Want ik ben het, die met mijn vrienden voor u dit boekje schrijf, teken en druk.

Al wat gij te doen hebt, is zegeltjes uitsnijden, waar «CADET» op staat; en zulke zegeltjes vindt gij op een heleboel zakjes, die mama nodig heeft voor koffie, suiker en zout, enzovoorts.

Wanneer gij nu 25 punten verzameld hebt (op een klein zakje koffie staan er al 7 ½ en in dit boekje hier heb ik er een paar bijgestoken voor u!), moogt gij die aan de Juffrouw of de Meester geven, ofwel aan mij zenden, met uw adres op: ik zal U dan een nieuw boekje zenden, en u zeggen waar gij uw puntjes de volgende maal moogt afgeven. Is dat in orde?

We weten nog steeds niet alles!

De vondst van de reclamestrips voor koffie Vedeka uit de jaren zestig bewijst dat ons nog onbekende schatten uit het verleden wachten op een stoffige zolder of schimmige rommelmarkt. Chris Mouton groef bijgaand pareltje op: een reclame-striptijdschrift uit de jaren vijftig, dat zo goed als onbekend gebleven is!

Het eerste nummer van stripblad **Kadet** verscheen op 1 oktober 1954. Als contactadres wordt Forelstraat 71, Gent vermeld, het blad werd gedrukt bij Het Volk. Het was verkrijgbaar door inzending van een spaarkaart met 25 "Cadet"-punten, die op verschillende producten te vinden waren. Chris Mouton vermoedt dat er slechts één nummer van verscheen, waarschijnlijk bij gebrek aan belangstelling. Heel de procedure was dan ook vrij omslachtig, in tegenstelling tot bvb. Het Kapoentje, dat gewoon gratis bij de krant zat. Oplage en verspreiding zijn onbekend. Afmetingen 22x30,7 cm, zwarte druk met blauwe steunkleur, 12 pagina's.

Inhoudelijk is het wel -relatief- interessant: we vinden een verhaal van John Flanders, *Het vervloekte eiland*, geïllustreerd door Rik (Clément) en een stripverhaal van Rik naar scenario van John Flanders, *De rokende doodskop*. Dit verhaal werd later voortgezet in 't Kapoentje. Verder is er nog *Manus, man van de maan*, door Henk Sprenger, *Pedro de Candia* van de Toonder Studio's, en *Karel en Elegast* door een zekere Steve, die ook de voorkaft en de kleine illustraties verzorgde. Heeft iemand meer informatie over dit antieke striptijdschrift?

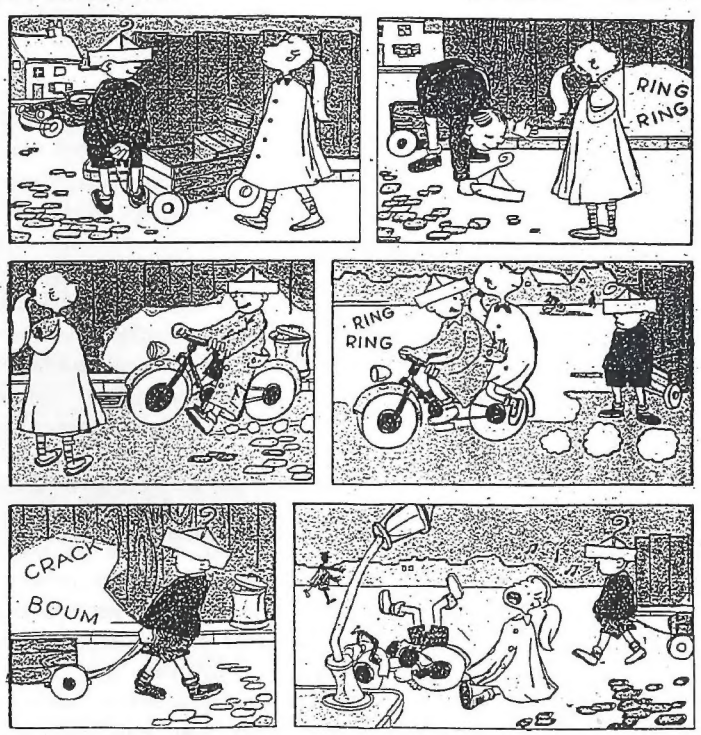

Het raadsel van de riolen, een nieuw avontuur van de Neptunus-club

We hoeven de Aquafin-strip van Jan Bosschaert en Marc Legendre niet meer voor te stellen.
Het nieuwste deeltje is op hetzelfde formaat en in dezelfde uitvoering als de vorige afleveringen. Dit keer gaat het over "De paringsdans bijde Grevy-zebra" en over "Terrorisme, bommen en aanslagen in de lage landen". In het ultra-korte bestek van 12 halve paginaatjes wordt aanschouwelijk uitgelegd hoe boeiend nieuwe riolen kunnen zijn.
Zoals gebruikelijk kent dit kunststukje een zeer ongelijke verspreiding.

Een ander aroma als afsluiter

Aan de hand van het stripverhaal kan nu ook de wijnliefhebber zich verder verdiepen in de oenologie ofte wijnkunde. In de reeks *De reizen van de graaf* verscheen eind 1995 het tweede deel, getiteld *Knokke-Avignon*. Deze promotiestrip, getekend door Louis Parent op een scenario van Frédéric Thiry, beschrijft een rally door een Franse wijnstreek. Graaf Albrecht van Sint-Hyppoliet doet een en ander uit de doeken over de Macon, de Beaujolais en de Côtes du Rhône. Deze strips worden uitgegeven door Editions Wine Classics en kosten 498fr. of ca. 27Nlg. het stuk. "Leuk cadeautje voor wijnamateurs, minder voor stripfanaten", lazen we in *Feeling* in december '95.

Protestbrief van kabouter Bonte.

© Jef Nys

Eerst en vooral wil ik jullie danken voor dat alleraardigst blaadje met die leuke prentjes, dat maandelijks in mijn bus valt. Ik kijk er naar uit, en ben iedere keer weer aangenaam verrast door de keuze van jullie onderwerpen en de gezellige collegiale sfeer die het uitstraalt. Een verdiende pluim dus!

OK. Na het slijmen gaan we nu over tot de harde realiteit, namelijk een grote fout in de info rond de strips van ***Langteen en Schommelbuik****. Jullie beweren in nr. 32, pag. 21 dat "de 1° drukken van alle albums werden gedrukt met pagina's afwisselend in twee verschillende kleuren". Dit is onjuist (anders schreef ik niet!). Alle drukken, dus eerste en herdrukken werden gedrukt in één kleur (bruin), met afwisselend een steunkleur erbij, zijnde rood en groen. Welke de eerste druk is, weet ik niet met zekerheid, omdat bij mijn weten alle albums gedrukt zijn met rode en groene steunkleur, en er anders geen wezenlijke verschillen zijn. Ik vermoed dat de drukken met groene steunkleur de eerste zijn, omdat ze toch zeldzamer zijn, maar hiervoor is geen zekerheid. Van herdrukken zonder steunkleur heb ik geen weet; eerst zien, dan geloven. De schrijver van het stukje zal voortgegaan zijn op het geheugen en waarschijnlijk niet gekeken hebben in zijn verzameling. Om eerlijk te zijn, ik ook niet, maar ik ben wel zeker dat het zo is.*

Namens de Liga voor de Rechten van de Kabouter,
Peter Bonte.

Eindelijk! Eindelijk nog eens een gezonde discussie! De redactie is na ontvangst van deze brief onmiddellijk in het archief gedoken. Hebben wij, grote kabouterfans, een fout gemaakt, na jarenlange wetenschappelijke studie van het kleine volkje en seminaries bij Rien Poortvliet? Heeft de L.R.B. het verkeerd voor? Het antwoord is in beide gevallen: neen. Hier volgt de verklaring.

Voor het gemak nemen we de albums uit onze verzameling op schoot, en we geven de lezer de raad hetzelfde te doen.

Album 1, *Prinsesje Guldenvlecht gered*,
werd in het **zwart** gedrukt, grijze rasters, met op pagina 1 steunkleur blauw, op pagina 2 rood, pagina 3 rood, pagina 4 blauw, enz... Dàt bedoelen wij dus met "pagina's afwisselend in twee verschillende kleuren". Het woord *steunkleur* was wellicht duidelijker geweest, maar de betreffende pagina in nr.32 zat al overvol...
Album 2, *De zonnebol*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en rode steunkleur.
Deze eerste twee albums hebben wij weliswaar nooit op een andere manier aangetroffen.
Album 3, *De gevaarvolle reis*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en rode steunkleur.
Album 4, *Leve Kabouterland!*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en rode steunkleur.
Album 5, *Tovenaar Goedron*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en rode steunkleur.
Album 6, *In Elfenland*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en oranje steunkleur.
Album 7, *Duiveltjes kermis*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en oranje steunkleur.
Album 8, *Met Hannes op stap*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en oranje steunkleur.
Album 9, *Weg met Haakneus*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en oranje steunkleur.
Album 10, *De Zeeschat*, zwart gedrukt, grijze raster, afwisselend groene en oranje steunkleur.

En nu komt het:

Albums 3 tot en met 10 hebben we in de loop der jaren al aangetroffen, meestal in veel betere staat, met slechts één steunkleur, namelijk **rood**.
Ook op een recente vergadering van de werkgroep kwamen deze exemplaren op tafel, en na vergelijking komen we tot deze conclusie: aanvankelijk werden twee steunkleuren gebruikt. Na uitputting van de eerste druk werd bijgedrukt, in één steunkleur. We kennen dit verschijnsel ook bij **andere reeksen** van Het Volk: Jommeke en Nero. Bij Jommeke vind je in de eerste drukken pagina's afwisselend in het zwart en het bruin gedrukt. De (verder identieke) herdrukken van deze albums zijn geheel in het bruin gedrukt. Bij Nero is het nog duidelijker: de eerste drukken tellen tal van pagina's in diverse steunkleuren (zie ook de Sleengids). De herdrukken zijn opnieuw geheel in het bruin gedrukt. Een duidelijke tendens bij uitgeverij Het Volk dus, die ons doet aannemen dat een verscheidenheid van kleuren wijst op een eerste druk, en één kleur wijst op een herdruk. Dit hadden we natuurlijk ook kunnen schrijven in nummer 32, maar wegens plaatsgebrek werd het stukje kort gehouden. De redactie.

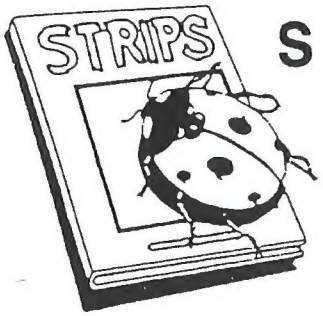

STRIPSPECIAALZAAK

DE STRIPKEVER

Open :
ma : 13u30-18u
di-vr: 10-12u30
13u30-18u
za: 10-18u

Bruulcenter - Bruul 79 - 2800 Mechelen - Tel: 015 / 21 76 05

EX LIBRIS verkrijgbaar bij:

SODA 7, HC (300ex.) **HERMANN: Sarajevo Tango (250ex.)**
DUBBEL IK 2, HC (100ex.) **MACHT DER ONSCHULDIGEN 2, HC (100ex.)**
JIMMY VAN DOREN: Rokende kat (190ex.)

1996 KAN NIET MEER STUK !...

FLASHBACK
63 stripfiguren
10 jaar oud
beperkte oplage
Harde kaft : 650,-
Slappe kaft : 349,-

INSIDE 1 HERMANN
Luxe-editie met zegelblad
750 ex. 795,- Fr.

HEC LEEMANS
Luxe-editie 500 ex.
extra verhaal : 995,-
Slappe kaft : 349,-

MERHO
Luxe-editie met zegelblad 750 ex. 795,-
Slappe kaft : 295,-

RIK CLÉMENT
Luxe-editie 350 ex.met Reinhart-album 1.295,-
Slappe kaft : 395,-

DIRK STALLAERT
Luxe-editie 500 ex.
extra Kitty-album : 995,-
Slappe kaft : 349,-

...dankzij COMIC! EVENTS. Info + bestellingen (058) 51 88 10

STRIPS - GADGETS - WENSKAARTEN - SNOEP - DRANK
Open : ma-do: 14-18u ; vr: 14-18u30 ; za: 10-18u

STRIPWINKEL

COMIC STRIPS

DE SPECIAALZAAK IN STRIPS

Hoogstraat 28 - 2800 Mechelen
Tel. 015/ 42.06.50

Speciaalzaak strips

Plouvier A. - Mahy C.

PHILBO

Boek- en papierhandel

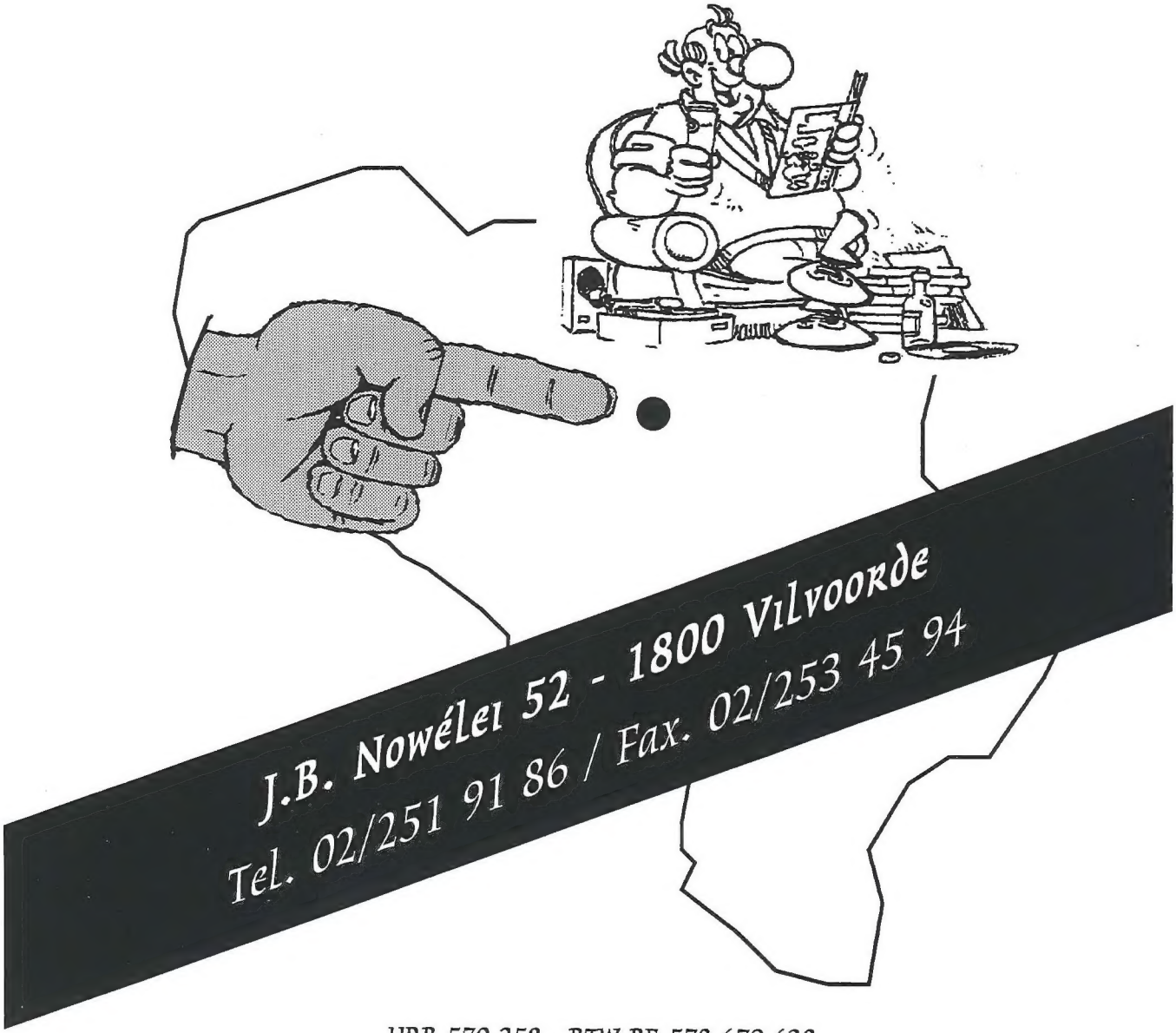

HRB 570.358 - BTW BE 578.679.630

Artis - Historia en Soubry Ruilcentrum

Ontwerp Drukkerij Dupress 02/253 62 19